

Dolenjski list

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE DOLENJSKIH OKRAJEV

TEDNIK ZA POLITIČNA, GOSPODARSKA IN KULTURNA VPRAŠANJA

Leto III. — Štev. 49.

NOVO MESTO, 5. decembra 1952

ČETRTLETNA NAROČNINA 100 DIN

IZHAJA VSAK PETER

Glasmjmo za svobodo in neodvisnost naše domovine za naše boljše življenje, glasmjmo za najboljše borce za socializem.

V nedeljo, 7. decembra, bomo volili občinske in okrajne ljudske odbore. Zbori volivcev in sestanki, ki so jih sklicevale organizacije OF, so nam v minulih dveh mesecih potrdili, da se ljudstvo zaveda zgodovinskega pomena nedeljskih volitev. Naše zastopnike bomo tokrat volili po novih zakonih, ki odpirajo ljudskim odborom široke možnosti za še obsežnejšo vestransko gospodarsko, finančno in komunalno dejavnost, ki dajejo našim odborom nove naloge na področju šolstva, zdravstva in socialnega skrbstva. V samoupravljanju občinskih in okrajnih ljudskih odborov bodo nedeljske volitve pomenile pomemben korak naprej.

Prvič v naši zgodovini smo delovni ljudje mest in vasi volili zbere proizvajalcev kot sestavni del naših okrajnih ljudskih odborov. V zborih proizvajalcev so zastopniki tistih ljudi, ki neposredno ustvarjajo bogastvo v naši domovini. S svojim delom bodo odslej zakoniti zastopniki delavcev, kmetov in obrtnikov odločujoče vplivali na razdeljevanje ustvarjalnih presežkov dela.

Ves napredni svet zre na Jugoslavijo kot na simbol neustrašene male države, ki se je uprla nasilju velikanov z Zapada in Vzhoda, ki gradi trdne temelje socialističnega gospodarstva in ki se najodločneje zavzema za svetovni mir, za enakopravnost vseh narodov na svetu. Vse, kar smo dosegli v teh tež-

kih povojnih letih, smo ustvarili lahko zato, ker smo bili enotni in neločljivo povezani z vsemi bratskimi republikami nove Titove Jugoslavije! Zato bomo imeli tudi pri nedeljskih volitvah pred očmi koristil vse naše celote, vse Slovenije, vse Jugoslavije! Močna in neodvisna Jugoslavija je temelj in porok našega srečnega življenja. V socialistični domovini, ki smo si jo sami ustvarili, grede delovni ljudje v resnici blagostanju nasproti. Zato bomo v naše občinske in okrajne ljudske odbore volili ljudi, ki so že doslej pokazali z delom in požrtvovanjem svojo ljubezen do naše domovine, svojo predano skupnost in svojo socialistično zavest.

Naš socialistični razvoj in vsi naši uspehi nam potrjujejo pravilnost politike Zveze komunistov Jugoslavije in Osvoobodilne fronte. Živimo v svetu, v katerem je treba z vsemi silami utrjevati mir, zato terja od nas življenje še veliko naprov in bremen. Naša udeležba na volitvah bo zato hkrati dokaz, da nam je ta mir resnično pri srcu. Vsak glas na nedeljskih volitvah bo zato hkrati udarec po sovražnikih od Informbroja, Vatikana do ostale mednarodne reakcije in njenih domačih agentov in ostankov večnih nezadovoljencev, ki nam skušajo ovirati jutrišnji lepši in bogatejši dan!

Naša udeležba na volitvah bo potrditev naše politične budnosti! Glasovali bomo za kandidate, ki so v boju za socialistično državo že najbolj izkušeni. V ljudske odbore bomo volili predane delovne žene, ki nosijo na svojih ramenih velik del naporov družbe, ko vzgajajo naše bodoče pokolenje.

Volimo zato kandidate, ki so vredni zaupanja naših delovnih ljudi! Volili bomo predane tovariše in tovarišice.

Mladina Uršnih sel tovarišu Borisu Kidriču

Mladinci in mladinke osnovne mladinske organizacije Uršna sela pri Novem mestu budno zasledujemo poročila o Vašem zdravljenju. Imamo Vas v zelo lepem spominu kot znanega borca in komunisto iz NOB, poznamo Vas kot borca za pravice delovnega človeka in kor borca za izgradnjo socializma.

Zelimo Vam, da bi čimprej ozdraveli in zopet prevzeli svoje odgovorno mesto.

Mladinci in mladinke osnovne mladinske organizacije Uršna sela

Maršal Tito boter dvanajstemu otroku Jožeta Kralja iz Verduna pri Dolenjskih Toplicah

Nedelja 23. novembra je bila za partizanske vasi Gornje Sušice, Verdun, Hrib in Dobindol, zlasti pa za zavedno Kraljevo družino iz Verduna velik praznik: po svojem zastopniku je maršal Tito boterjal dvanajstemu otroku zakoncev Jožeta in Pepce Kralj, malemu Iztku.

Vest, da bo maršal Tito boter, se je hitro razširila po vsej okolici, kajti vsi prebivalci teh partizanskih vasi se s Kraljevimi vred čutilo silno počaščene, da je prav nje prve v novomeškem okraju doletela ta velika čast. Slavnosti v zadržnem domu v Gornjih Sušicah se je udeležilo veliko število prebivalcev okoljskih vasi, šolska mladina pod vodstvom učiteljstva, znanci in sorodniki ter prijatelji ter zastopniki ljudske oblasti in množičnih organizacij. Med drugimi so bili navzoči na ti prazni tudi narodni heroji in sekretar okrajnega komiteja ZKS tovariš Jože Borštnar s soprogo, predsednik okrajnega ljudskega odbora tovariš Viktor Zupančič s soprogo, sekretar okrajnega odbora OF tovariš Tone Počrvina, sekretarka okrajnega odbora sekcije ženazadružnic tovarišica Sonja Saje, zastopniki kolektivov in drugi gostje. Visokega botra je zastopal polkovnik Mičo Kosovac, navzoča pa sta bila tudi podpolkovnik Lončarič in major Nardin. V imenu maršala Tita je zastopnik čestital Kraljevi družini in izročil darilo. Poudaril je, da je ta dogodek ponovni dokaz pozornosti in skrbi dragega maršala za naše zavedne delovne ljudi, katerim hoče z njihovo pomočjo ustvariti boljše življenje. Ko je materi in očetu čestital sekretar okrajnega komiteja tovariš Jože Borštnar in pri tem poudaril velike zasluge partizanskih družin v času NOB, se je mali Izток v naročju matere nasmejaj, kar je še posebej povzdignilo veselo razpoloženje v dvorani. Materi in očetu sta čestitala še predsednik okrajnega ljudskega odbora tovariš Viktor Zupančič, ki je zlasti poudaril pravilno vzgojo mladine v današnjem času, in pa sekretarka

katerih pošteno delo bo ustrezalo koristim najširših plasti delovnega ljudstva. Volili bomo napredne in socializmu predane kmete, ki se borijo na vaseh za dvig kmetijske proizvodnje, ki skupno z delavci in ljudsko inteligenco ustvarjajo boljše in srečnejše življenje.

Socialistična graditev naše domovine nam odpira svetla pota v bodočnost. Kakor v letih najtežjih borb bomo tudi na nedeljskih volitvah etnotna manifestirali naše nezlomljivo bratstvo jugoslovanskih narodov, našo odločno voljo za neodvisnost naše domovine in za nadaljnji razvoj socializma v Jugoslaviji.

GLASUJMO ZA SVOBODO IN NEODVISNOST NAŠE DOMOVINE. GLASUJMO ZA NAŠE BOLJŠE ŽIVLJENJE. GLASUJMO IN IZVOLIMO NAJBOLJŠE BORCE ZA SOCIALIZEM!

ČE LJUBIŠ SVOJ DOMAČI KRAJ, BOŠ POHITEL NA VOLIŠČE IN ODDAL SVOJ GLAS ZA NAJBOLJŠE KANDIDATE!

NAJ ŽIVI SIMBOL NAŠE BORBNOSTI, VZTRAJNOSTI IN ODLOČNOSTI — TOVARIŠ TITO!

Nadaljnje napovedi tekmovalja in obveze za volitve

Cim bliže smo dnevu volitev v občinske in okrajne ljudske odbore, tem bolj raste zanimanje za nje. Medseboj-

ne napovedi tekmovalja za izvedbo volitev ter obveznosti posameznih volišč, organizacij in kolektivov, kar dežujejo. Vse to pa dokazuje, da naši delovni ljudje pravilno ocenjujejo velik pomen decembrskih volitev in se bodo zato volitve udeležili v polnem številu že v jutranjih urah.

Poročilo o napovedi tekmovalja vsem voliščem v okraju Novo mesto nam je poslal tudi občinski odbor OF Trška gora. Tekmujejo v udeležbi, lepi okrasitvi volišč in predčasnem zaključku volitev. Tekmujejo se napovedali tudi delavci in uslužbenci v *Birčni vasi*, ki so člani množičnih organizacij. Sprejeli so obvezo, da bodo volitve končali do 11. ure. *Gasilci v Mirni peči* so se zavezali, da bodo vsi do zadnjega volili že do 8. ure zjutraj. Podobno obvezo so sprejeli tudi lovci v tem kraju, člani Zveze borcev pa so rekli, da oni ne bodo zadnji na volišču. To kaže, da bo pri teh volitvah tudi mirnopeška dolina razgibana, kot še ni bila.

Tudi občinski odbor OF Trebnje napoveduje tekmovalje

Na seji so člani občinskega odbora OF Trebnje sklenili, da se v času pred volitvami in na dan volitev pomerijo s soslednimi občinskimi odbori. Napovedali so tekmovalje občinskemu odboru OF Dobruč, Velika Loka, Vel. Gaber, Mirna peč in Mirna v naslednjih točkah: Kateri odbor bo v času predvolilne dejavnosti pridobil več novih članov; kateri bo imel bolj v redu plačano in odvedeno članarino; kateri odbor bo na dan volitev najprej dose-

gel 100% udeležbo članov Fronte; kje bodo najlepše urejena volišča in kje bo izvoljenih največ kandidatov, ki jih je predlagala frontna organizacija.

Posebna komisija bo takoj po volitvah ocenila dosežene uspehe posameznih občinskih odborov OF in rezultate objavila v časopisju.

Žene v Trebnjem bodo volile stoodstotno

V zadnjem času je organizacija AFZ v Trebnjem znatno poživila delo. Urejeno je otroško igrišče, ki so ga žene same uredile. Organiziran je otroški vrtec, pa tudi pri političnem delu se žene veliko udeležujejo. Sedaj pred volitvami so žene-aktivistke obiskale žene v oddaljenih krajih in se z njimi pogovorile o vseh problemih, ki jih zanimajo. Sklenile so, da bodo šle 7. decembra vse žene na volišče.

Mladina Dol. Kamenc tekmuje z Ločno

Na volitvah za vodstvo aktiva je mladina Dolnjih Kamenc pri Novem mestu razpravljala med drugim tudi o volitvah ljudskih odborov. Te so važne za vsakega državljana, zato zanimajo tudi mladino. Da bodo čimprej in čim boljše izvedene, so sklenili napovedati tekmovalje mladinskemu aktivu Ločna v sledečih točkah: Kje bo mladina prva volila; kdo bo prvi dosegel 100% udeležbo na volitvah; kje bodo prej zaključene volitve; kdo bo lepše okrasil volišče in končno, kdo bo kuril več kresov na čast volitev.

Veličastne proslave Dneva republike

Iz mest, trgov in vasi naših dolenjskih okrajev prihajajo številna poročila o slavnostnih akademijah, prireditvah, sejah in drugih počastitvah letošnjega 29. novembra — Dneva republike. Na predvečer praznika so bile v mnogih krajih slavnostne prireditve s kulturnimi sporedi in slavnostnimi govori.

Sindikalna podružnica trg. podjetij *ROG in IZBIRA* o Novem mestu je priredila prisrčno proslavo drž. praznika že v četrtek zvečer. O zgodovinskem pomenu zasedanja AVNOJ in proglasitvi republike je govoril tov. Peter Romanič, v kulturnem sporedu pa je sodelovala pevka skupina sindik. podružnice, recitatorji in harmonikar. Po proslavi je bila v prostorih trg. podjetja Rog prirejena krajša zabava.

V petek popoldne je proslavil 29. november tudi delovni kolektiv mestne *Industrije perila v Novem mestu* ob navzočnosti člana OSS in zastopnika SKUD »Dušan Jereb«. O 29. nov. 1943 je govoril tov. Franjo Kopic, za njim pa so recitala mladinke pesmi, ženski pevski zbor podjetja pa je zapel pet partizanskih pesmi.

Osrednja prireditev je bila v petek zvečer v nabitno polni dvorani Doma ljudske prosvete. Navzoči so bili predstavniki okrajnega in mestnega ljudskega odbora, člani OK in MK ZKS, predstavniki JLA, delovnih kolektivov in množičnih organizacij ter izredno veliko število prebivalstva, ki je moralo stati celo v polni veži pred dvorano. Na akademiji je govoril o zgodovinskem

pomenu obletnice AVNOJ tovariš Lojze Ivanetič, za učinkovit in izredno pester kulturni spored pa so poskrbeli dijaki gimnazije in učiteljica, pevci-pionirji pod vodstvom svojih profesorjev in učitelj, mladinski godalni orkester, godba garnizona JLA, recitatorji in folklorna skupina.

Martinu, Karlu in Nežki Kotar so odkrili spominsko ploščo

Na Dan republike je bila na Vel. Banu pri Sentijerneju lepa slovesnost. Od blizu in daleč so prihili ljudje, da počastijo spomin narodnega heroja Martina Kotarja, njegova brata Karla in sestre aktivistke Nežke; njih imena se bleste na spominski plošči, ki jo je na njihovi rojstni hiši dal vzidati okrajni odbor ZB v Novem mestu.

Prišli so tudi narodni heroji, okrajni sekretar OK ZKS Borštnar, polkovnik Pirkovič, predsednik glavne stanovajske komisije MLO Ljubljana Maks Vale, zastopnik okrajnega odbora ZB Jože Zamljen in drugi. Vojaška godba iz Novega mesta je zaigrala himno, na kar je rezervni kapetan Dodo Majzelj v imenu domačih ZB odkril z ganljivimi besedami spominsko ploščo. V lepem govoru je polkovnik Pirkovič proslavil junastvo vseh treh Kotarjevih, za njim pa je spregovoril v imenu okrajnega odbora ZB Jože Zamljen-Drežec. Nečakinja junakov, Tinka Kotarjeva, in Andrej Zagorc, oba dijaka sentjernejske gimnazije, sta deklamirala dve pesmi, prvi »Martinu Kotarju v spomine. Lepo so zapele tudi gimnazijke »Prečuden svet je v grapi črni.

Bil je krasen dan. Jesensko sonce je sijalo na množico ljudi, obsevalo obraz Kotarjeve mame, ki je bila ganjena, a ponosna. Godba je zaigrala žalostno, nato pa so se razlegale daleč na Podgorju partizanske koračnice. Njihov odmev se je izgubljal v dolino in v one kraje Gorjanec, kjer so stopale noge borcev Gorjanskega bataljona. Slava junakom!

Po poteh II. grupe odredov

V zvezi s proslavo ustanovitve II. grupe odredov, ki bo 14. decembra v Litiji, bodo šle po poteh, kjer so se kretale v letih 1941 in 1942 čete II. grupe odredov na sektorju Kočevje, Ponikve, Turjak in Sv. Vid, partizanske patrolje iz tamkajšnjih predelov. V Velikih Laščah in Dobrem polju so že postavljeni posebni partizanski štabi, ki bodo organizirali in vodili patrolje. V Kočevju in Turjaku bodo ob času prihoda partizanskih patrolj priredili mitinge. K. O.

Vremenska napoved

za čas od 4. do 14. decembra Padavine, sneg do nižin, okrog 9. in nekajkrat med 12. in 14. decembrom. V ostalem suho in hladno vreme. Ponoči mraz. Čez dan temperatura okrog 0 stopinj. Po 10. decembru poostreje mraza.

Družina Jožeta Kralja z zastopnikom maršala Tita

Pisma Dolenjskemu listu

Ali res ni pomoči?

Imeti bi moral zelo trdo srce, da bi se ti ne za smilili ljudje, ki se mučijo in izogibajo blatnih poplav in polivk po ulicah mesta Kočevja. Ceste so v takem stanju, da bi bile v sramoto najbolj zakotni vasi. Vsi volilni sestanki in zbori volivcev nič ne pomagajo. Vse je opravljeno enostavno z izgovorom — da je za čiščenje ulic premalo sredstev. Sicer so pričeli nasipati gramoz po glavni cesti in to kar na blato. Ničče pa ni očistil občestnih jarkov in jaškov, ki so polni blatne brozge. Najbrž se ni ugotovljeno, kdo mora to čistiti. Po pločnikih je blata skoro več kot po cesti, za kar poskrbijo brezobzirni avtomobilisti, ki drvijo skozi mesto s tako brzino, da brizgajo blato ne le po pločnikih, temveč tudi visoko po pročeljih komaj popravljenih hiš. Če srečaš kakega brezvestnega šoferja, ki si domišlja, da je nekaj več kot pešci, si še prej kot se zaveš ometan z blatom do vratu.

O vseh takih pojavih se je že veliko pisalo, pa brez uspeha. Bila je samo velika užaljenost nekaterih merodajnih. Občani so pa prepričani, da za strganje blata ne bi bilo potrebno nekih posebnih problemov in kreditov, samo malo več volje in gospodarskega smisla ter obzirnosti do soobčanov, katerih upravičene želje bo treba končno upoštevati. Novo tlakovani del ceste je tako blaten in zanemarjen, da se človek nehoti sprašuje, ali je bilo sploh potrebno žrtvovati toliko denarja. S cestno razsvetljavo je isto. Nešteto izgovorov in zvrtačenj krivde drug na drugega ne bo privedlo do uspeha. Prav gotovo je, da bi bila razsvetljava že urejena, če bi se občina energično zavela. So to vprašanja, ki zadenejo občane v živo, zato je pa dolžnost občine, da najde pota in sredstev, da jih čimprej reši. Da to niso nepremostljivi problemi, nam izpričujejo drugi kraji, ki imajo to že zdavnaj urejeno. A. K.

Ohranimo spomenike iz NOB!

Nešteto je krajev po vsej Sloveniji, posebno na Dolenjskem, kjer so bili v letih NOB važni sestanki, posveti aktivistov, kjer so se bili hudi boji med fašističnim okupatorjem in borec za svobodo in neodvisnost — partizani, nešteto je krajev, kjer je okupator izvrševal krvava nasilstva nad našim narodom. Mnogi taki zgodovinski kraji polagoma tonejo v pozabo, kar nikakor ni prav. Dolžnost vseh organizacij, zlasti pa Zveze borcev je, da skušajo čimveč takih zgodovinskih krajev ohraniti zanamcem.

V Dolenjskih Toplicah je okupator nešteto krat besnel in imajo veliko ta-

Metlika je dobila rešilni avto

Do letošnjega poletja je bilo v Beli Krajini prevažanje bolnikov in ponesrečenec do zdravilnice oz. v bolnišnico še prede vprašanje. V vsem črnomalskem okraju ni bilo niti enega rešilnega avtomobila in so bolnike prevažali s takšijem, tovrstni avtomobil ali vozovi.

Letos v juniju pa je okraju le uspelo dobiti mali rešilni avto z eno posteljo, na katerem so se lahko stisnili bolnik, njegov spremljevalec, šofer in zdravnik. Ker pa so sedaj na okraju dobili nov veliki rešilni avto z dvema posteljama, so malega dodeli Metliki. Čeprav je avto bolj skromen, bo vendar veliko odtegel tujakinsemu zdravniku, saj metliški zdravstveni okoliš ne zajema samo vzhodne Bele krajine, ampak teži k Metliki tudi obširno hrvaško zaleđe.

Ljudje so za novo pridobitev hvaležni ljudski oblasti, ki je za gašliskim avtom dodela mestu tudi nujno potrebni rešilni avto.

kih zgodovinskih krajev. Naj navedemo samo nekatere.

Prostor v meniških stelnikih, kjer je bil 1941 prvi sestanek aktivistov. Dalje prostor ob pokopališču, kjer so Italijani in beli mučili ter pobijali ujetje partizane. Kraj, kjer je padel kot žrtev aktivist Jože Kobe. Kobe je bil domačin in je padel kot žrtev izdajstva, zato bi bilo primerno, da bi na kraju, kjer je padel, postavili vsaj skromen spomenik ali pa ploščo. Tudi hiše, kjer so bili za časa vojne partizanski uradi, bi kazalo označiti s ploščami. V parku so leta 1944 v hudi žimi maloštevilni partizani zadrževali 600 Nemcev in domobrancev skozi štiri dni in tako obvarovali Toplice pred sovražnim vdorom.

Podobnih krajev je dovolj tudi po drugih vaseh v okolici Dolenjskih Toplic. Očuvanje takih zgodovinskih spomenikov, ki bodo stoletja pričali o veličastni borbi našega naroda, naj bi bila glavna naloga Zveze borcev v vsaki vasi. D. G.

Kako je s ceno drv pri »Kurivcu«

Uredništvu Dolenjskega lista!

Na članek »Kje se pozna vpliv državnih podjetij? — vprašujejo novomeški volivci, ki je bil objavljen v vašem tedniku 21. novembra, dajemo naslednja pojasnila:

Zalostno je, da na zboru volivcev ni znal nihče pojasniti diskutantu o cenah drv pri kmetu in pri državnem pod-

jetju »Kurivcu«. To so ekonomske cene, pri katerih podjetje »Kurivcu« nima drugega kot kritje stvarnih stroškov prodaje drv, to je — povrnen dobi prevoz drv iz gozdov in plače delavcev, ki to delo opravljajo. Vsa ostala razlika gre v fond kmetijskih zadrug za zaščito gozdov, pogodovanje, za prometni davek in slično. Podjetje »Kurivcu« mora drva nabavljati preko kmetijskih zadrug in Lesno-industrijskih podjetij, ne pa naravnost pri kmetu. Tako mora drva plačevati n. pr. pri Kmetijskih zadrugah na postaji Straža po ceni 1450 do 1650 dinarjev za prostorninski meter, take oz. podobne cene pa so tudi v Gorjancih in drugod. Prevoz iz teh centrov v Novo mesto stane približno 200 do 300 din za meter, tako da je podjetje v posameznih primerih imelo pri prodaji drv celo izgubo.

Mislimo, da bi bilo prav, da bi se o takih stvareh najprej prepričali, kako teče promet z drvi, šele potem pa bi pisali in ne neupravičeno napadali podjetje »Kurivcu«.

»Rog«, trgovsko podjetje v Novem mestu

Kdaj bo zaživel turistično društvo v Dol. Toplicah?

Uredništvu Dolenjskega lista!

Že maja letos je bilo v Dolenjskih Toplicah ustanovljeno Turistično društvo, v katero je takoj pristopilo nad 100 članov. Izvoljen je bil upravni odbor, ki je pokazal zlasti pri pripravah za proslavo starih slovenskih brigad veliko volje in sposobnosti pri delu. Po proslavi pa je vsa delo nekam zamrlo in tako do danes ni uresničen skoraj nobeden od koristnih sklepov, ki so bili sprejeti takoj po ustanovitvi društva. Med temi sklepi je kot najbolj nujni zunanja razsvetljava vasi, ki je prav tako kot ostali sklepi ostal samo na papirju. Da je uspešno započeto delo upravnega odbora Turističnega društva kar na lepem prenehalo, ni nobenega pravega opravila. Nekateri moti to, da so isti ljudje v gradbenem odboru ljudskega odbora in upravnem odboru TD in so menda veslej tepe prenehali z delom. Drugi se spet izgovarjajo, da od okraja ni bilo objavljenih točnejših denarju, kot je bilo upravičeno pričakovano ustanovljeno društvo. Res so vsem članom TD že razdeljene legitimacije, res pa je tudi, da upravni odbor že več kot dva meseca ni imel seje in da sprito tega člani izjavljajo, češ legitimacije imam, še nobenkrat pa nisem bil vabljen na noben sestanek Turističnega društva, da bi vsaj vedel, kakšne cilje in načrte ima.

Potrebno je da se takoj skliče širši sestanek vseh članov, da se pozije dela, posebno sedaj pred volitvami ljudskih odborov. Neodajne cilje je treba izključiti iz upravnega odbora in na njihovo mesto izvoliti ljudi, ki so pripravljeni delati. Društvo naj obnovi svoje prejšnje sklepe in jih skuša čimprej uresničiti, seveda s pomočjo občinskega ljudskega odbora in vseh prebivalcev, ker drugače ne bo šlo. Določiti je treba strogi center združenja, kjer se ne bodo smeli odlagati nobeni odpadki in druga neznanja, ki kvarijo higijeno in estetiko kraja. Sem spada tudi prepoved puščenja kokiši v ta center. Dokončati je treba začete parke in urediti nove, ki so v načrtu, postaviti klopi in preskrbeti javno razsvetlavo. Občinski ljudski odbor bi moral takoj skupno z upravo zdravilnice poskrbeti za stalnega vrtnarja in prav tako za človeka, ki bi skrbel za red in snago. Iz zdravilnice je treba napraviti markacije do zgodovinskih izletniških točk v okolici, v Toplicah pa bi moral biti relief vsega okoliša. O nalogah društva je treba govoriti na vseh predvolilnih sestankih, da se bodo tudi bodoči odborniki ljudskega odbora seznanili z nalogami, ki stoje pred njimi.

Naloga društva je tudi, da tako pri svojih članih kot ostalih prebivalcih vzpodbuja čut za red in čistot ter smisel za gojitev evetja v lončkih in gredah ter vsega ostalega, kar je potrebno, da se največkrat kar najbolje počuti v našem kraju. S takimi vzpodbujanjem pa se hkrati dviga čut za kulturo in nastvarja pored za resnični ljudski turizem.

Prepričani smo, da lahko društvo s svojim aktivnim delom, v tesnem sodelovanju z drugimi organizacijami ljudskim odborom ter upravo zdravilnice, mnogo prispeva k razvoju turizma v Dolenjskih Toplicah ter okolici.

POPRAVEK

Popravljamo naknadno ugotovitev glede vsebine mitnika v bivšo Pavlinovo vilo v Trebnjem, o kateri je poročal naš dopisnik iz Trebnja v članku »Plodno del občinskega ljudskega odbora v Trebnju« v 48 številki našega tednika. Na podlagi odločbe občinskega ljudskega odbora Trebnje št. 318-374 z dne 13. 10. 1952, se je navedeni mitnik vselil v odkazano stanovanje 24. oktobra 1952 in je njegova vsestev po gornji odločbi zakonita.

Pred sprejemanjem novih pravil v splošnih kmetijskih zadrugah

Zadnji predvolilni sestanki na vaseh in izredni občni zbori SKZ (splošne kmetijske zadruge) so pokazali veliko zanimanje vseh članov SKZ za delo zadrug, obenem pa tudi pomanjkljivost, ki se odražajo v dosedanjih pravilih, kjer so vprašanja dela zadruge rešena šablonsko in to enako za vso Slovenijo.

Decentralizacija našega gospodarstva in politične uprave ter s tem v zvezi demokratizacija gospodarskega in političnega življenja v naši državi zahtevata tudi temeljite spremembe v upravljanju in delu naših SKZ. Večina naših kmetov-zadružnikov se že zaveda, da je potrebno kmetijsko zadruge postaviti na nove temelje v njenem poslovanju. Dosedanji način dela v zadrugi, ko se je uveljavljala večinoma zadruga trgovina, javljali ni dajala pečata kmetijske organizacije. Ker se je večina zadrug bavila skoraj izključno s vprašanjem trgovine in je zamenjala kmetijsko proizvodnjo, kmetje ni zanimalo delo take zadruge, posebno tudi zaradi tega ne, ker zadruga trgovina kmetom-zadružnikom ni nudila ustreznih ugodnosti.

Kmetijska zadruge je edina gospodarska organizacija kmetov, preko katere kmetje, združeni v njej, skrbijo za razvoj kmetijstva na področju zadruge, in to predvsem s pospeševalnimi odseki in z njimi se borijo za uvajanje socialističnih odnosov na vasi.

Tam, kjer bo kmetijska zadruge z ozirom na prirodne in ostale pogoje združila v živinorejskem odseku vse živinorejce, prepustila njim, da si zberejo svoj odbor in da oni priporočijo občnemu zboru SKZ svojega delegata-predstavnika v upravni ali nadzorni odbor SKZ, bo gotovo nezainteresiranost vseh živinorejcev za delo in uspeh živinorejskega odseka in s tem celotne zadruge velika in pozitivna. Isti primer velja seveda za vse ostale pospeševalne odseke, kjer se bodo združevali sadjarji, vinogradarji, poljedelci in drugi. Tako bo lahko zadruge povezala v svojih odsekih prav vse kmete, ki bodo tudi preko teh odsekov z zadrugo upravljali. Celotna kmetijska zadruge bo povezovala posamezne odseke in usmerjala njihovo delo po sklepih občnega zbora in po večletnem gospodarskem načrtu, ki naj ga bi sprejel občni zbor zadruge in ki bi bil potrjen tudi v pravilih SKZ.

V tem gospodarskem načrtu bi bilo potrebno točno predvideti vse naloge, ki si jih postavlja zadruge za določeno

razdobje. V tem primeru bi vsak član vedel, za daljšo dobo naprej, kaj bo zadruge naredila za pospeševanje gospodarstva na njenem področju, kakšne koristi bo imel od tega, in s tem bi bil seveda zainteresiran nad delom zadruge. Takrat bi se tudi pozanimal, da zadruge zbere čimveč sredstev za izvršitev postavljenih nalog, to se pravi, da bi bilo njegovo poslovanje z zadrugo večje in bi sčasoma zavzelo izključno obliko in bi tako vsi prekopovalci in različni nakupovalci, kot posredniki, odpadli. Cim bolj konkretni bodo taki gospodarski načrti in njihov odraz v pravilih zadruge, tem večja bo navezanost kmeta-zadružnika na zadruge.

Zadruge, ki bodo reševale v takih gospodarskih načrtih vprašanja skupne obnove vinogradništva, urejanja strnjanih sadovnjakov, osuševanja zamočvirjenih in vlažnih površin, ureditvi skupnih pregonskih pašnikov, uvajanju selekcije v živinoreji, organiziranju proizvodnje kvalitetnih semen (predvsem krompirja in pšenice) itd., bodo z vsakim, pa tudi malim uspehom pravičili naziv kmetijske zadruge. Le s tako zadrugo bodo upravljali vsi napredni kmetje, vodili nad njo kontrolo in skrbeli za njen razvoj. Uslužbeni zadruge pa bodo izvajali samo sklepe občnega zbora in upravnega odbora, ne pa z zadrugo upravljali, kot je danes čisto primer.

Ze iz vsega tega je razvidno, da je v splošnih kmetijskih zadrugah potrebno na letošnjih letnih občnih zbora sprejeti nova pravila, ki bodo zadrugo povezala z življenjem in terenom, na katerem obstoja, v katerih bo pa tudi nakazan odnos SKZ do naše socialistične družbe.

V pravilih je potrebno tudi poskrbeti za to, da bodo zadružniki čim bolj materialno zainteresirani nad delom SKZ. To naj se odraža tudi v delitvi dobička. Po predlogu Glavne zadruge zveze LRS se lahko v pravilih predvidi delitev dobička do 20 odstotkov članov v razmerju z njihovim poslovanjem z zadrugo. Priporočljivo pa je, da se bo znesek, ki bo določen v ta namen, delil v obliki umetnih gnojil, začasnih sredstev, krepkih krmil in podobnega. Ostalih 80 odstotkov dobička pa bodo kmetje-zadružniki uporabili v skupne namene, prav za krepitev onih panog, ki jih bodo predvideli z gospodarskim načrtom in v pravilih.

O vsem tem naj se člani SKZ še pred občnimi zbora temeljito pomenijo. Ing. Rado Linzner

Delovna konferenca Združenja rezervnih oficirjev okraja Kočevje

V nedeljo 21. novembra je bila Kočevju delovna konferenca ZROJ s predsedniki in tajniki pododborov. Konferenca je analizirala dosedanje stanje organizacije in obenem sprejela sklepe za njeno poživitev in vsestransko delovanje. Iz poročil, ki so jih podajali predsedniki pododborov, je bilo razvidno, da je združenje kljub nekaterim slabostim vendarle doseglo priličen uspeh. Poleg predavanj, ki so bila organizirana v Kočevju, Ribnici in Kočevski Reki, je članstvo sodelovalo pri raznih manevrih, partijskem maršu, delovnih izletih itd. Med sprejetimi sklepi je tudi perspektivni plan dela združenja, napredovanje zaslužnih borcev in vprašanje teritorialne razdelitve, da bi vsi člani združenja lahko sodelovali pri izvajanju plana.

Na koncu konferenca so prisotni delegati poslali resolucijo CO Združenja rezervnih oficirjev v Beogradu, v kateri izražajo

Obvestilo

Društvo prijateljev mladine v Novem mestu sporoča vsem sindikatom, tovarnam, podjetjem, ustanovam in posameznikom, da je za prispevke za Novoletno jelko odprlo priodr. Narodne banke v Novem mestu svojo računsko knjuzičko. Prosimo, nakazujte prispevke za obdaritve naših otrok, na rač. knjuzič. štev. 656-4200.

Društvo prijateljev mladine v Novem mestu

solidarnost v ukrepih odbora časti UROJ, da se dosedanja predsednika Ljubodrag Djuric odstrani iz predsedniškega mesta ter se mu kot plačanemu agentu informbroja vzame čin generalmajorja. Vsi navzoči so pozdravili novega predsednika, generalnega podpolkovnika Mijalka Todorovića in objubil, da bodo sklope konferenca prenesli v življenje in tako dvignili organizacijo na največjo raven.

Poleg navedene resolucije so poslali pozdravni telegram tovarni Borisu Kidricu, predsedniku gospodarskega sveta FLRA, in mu zaželeli skorajšnjega ozdravljenja, da bi lahko še nadalje vodil naše gospodarstvo z uspehi kot do sedaj, v čimprejšnjo socialistično izgradnjo.

Skrb za bivše borce in otroke padlih borcev

Centralni odbor Zveze borcev in vojni invalidov Jugoslavije v Beogradu sta sestavila komisijo, ki bo po vseh republikah proučevala kako je preskrbljeno za bivše borce, za njihove otroke in za otroke padlih borcev, katerim je treba nuditi posebno pomoč pri učenju in zaposlitvi. Delo teh komisij mora biti zaključeno do 20. decembra t. l. Krajevne organizacije Zveze borcev in vojni invalidov naj torej pobitijo in naj predlagajo na svojem področju, kako so te zadeve urejene, da jih naknadno ugotovitve te komisije ne bodo neprijetno presenetile.

Železničarji in tekstilci so izvolili odbornike za zbor proizvajalcev

V dneh od 23. do 26. novembra so podjetja in volilne enote novomeškega okraja volila odbornike za Zbor proizvajalcev. Delavski sveti železniške postaje, kurnične in sekteje za vzdrževanje proge so volili skupno dva odbornika. To svojo častno nalogo so opravili v torek 25. novembra popoldne, izmed petih kandidatov, pa so izvolili Staneta Zupančiča in Konrada Gorupiča. Obazlasti Zupančič, sta bila izvoljena z veliko večino, njujno izvolitve pa so vsi navzoči pozdravili z aplavzom.

Isti dan je imel volitve odbornika za Zbor proizvajalcev tudi delavski svet tekstilne tovarne. Na sejo delavskega sveta je prišlo veliko delavcev in delavk, ki so pazno sledili izbiri kandidatov in volitvam. Izmed štirih izbranih kandidatov je bil skoraj soglasno izvoljen za odbornika v Zbor proizvajalcev tovariš Janko Kastelic, predsednik delavskega sveta. Tudi njegovo izvolitve so vsi navzoči toplo pozdravili, ker ga prav dobro poznajo kot starega borca, dobrega tovariša in sposobnega prednega

mojstra. Je tudi eden najboljših komunistov v tovarni.

Po izvolitvi odbornika v Zbor proizvajalce upravnega odbora, toda vse preveč učeno, da ga skoraj nihče ni razumel, zato so zahtevali razna podrobnja in bolj razumljiva pojasnila. Člani kolektiva so postavljali vprašanje, kakšno je finančno stanje podjetja, zakaj že nekaj časa stoji predlilnica, zakaj se kopičijo zaloge izdelane blaga in podobno. Tudi glede tarifnih postavk in raznih nepravilnosti, je bilo veliko vprašanj in še več živahne razprave. Razprava o raznih problemih podjetja je trajala od 16. do 21. ure in je pokazala, da se člani delovnega kolektiva zavedajo svoje jalec je upravni odbor dal poročilo o razmerah v tovarni in finančnem stanju podjetja ter tudi odgovarjal na postavljena vprašanja, ki jih ni bilo malo. Predsednik upravnega odbora je začel brati seje za odgovornosti za pravilno vodenje podjetja in da jim ni vseeno, kako se gospodari. To je pa tudi obenem najboljši jamstvo, da se bo podjetje tudi zanaprej enako uspešno razvijalo kot doslej. -R-

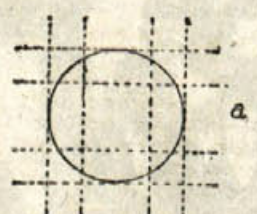
Moje izkušnje s silosnimi jamami in silno krmo

Pred nedavnim smo brali, da bomo v letu 1953 precej dobili za dvig kmetijstva in živinoreje. Tudi za silose je določen denar, ki bo prinašal lepe obresti. Kako so potrebni silosi za kisanje krme, smo videli letos. Živinorejci so posejali po strniščih precej koruze za zeleno krmiljenje. Kar je niso porabili je ostala zmrznjena na njivah, če je niso stlačili v kozolec. V jeseni je škoda krmiti zeleno koruzo, ker je dovolj paše. Zeleno koruzo, strniško deteljo, korenjevo, repno in pesno cimo, bučevino, itd., damo v silos in si tako pripravimo krmo za zimo. Jaz imam silos in ko smo takó krmo rezali na slamo-rezanci in jo tlačili vanj, je marsikateri sosed tarnal: »Ko bi jaz imel silos, kako bi mi prav prišel, pa kaj ko je cement tako drag. Ko bi bil cement cenejši bi kmalu imeli dovolj silosov. Imam šest silosnih jam, stale so me toliko, kot sem dal za cement. Naredil pa sem jih takole:

Imel sem staro, ne več uporabno kad 1,5 m premera. Iz nje sem vzel obroč in jo postavil na štiri deske. (Slika a.) Za obročem sem porisal deske. To sem ponovil še enkrat, deske obsekal po risu in zbil po dva kosa skupaj. Tako sem z dogami dobil četrta kadi (slika b). Vsi štirje deli skupaj pa so spet tvorili kad, ki se razdeli na štiri dele. To sem uporabil za opaž. Model sem imel obroč pa mi je pomagal pri kopanju jame. Pri vsakem hlevu imajo listnico, ki ima streho. V jeseni so listnice prazne, da lahko v njih napravimo jame in jih napolnimo. Na te jame lahko naložimo listje. Ko bo čas, da jame

lahko odpremo, bomo že porabili toliko listja, da bodo lahko prišli do njih.

Torej model sem imel, prostor pa sem si izbral v listnici. Z obročem sem zarisal notranje lice silosa. Za beton pa sem zarisal 10 cm večji krog. Pri kopanju jame sem z obročem večkrat preizkušal, če je vedno pravilno velika. Če bi bila prevelika bi šlo preveč betona, premajhna pa tudi ne bi ustrezala. Izkopal sem 2 m globoko jamo.

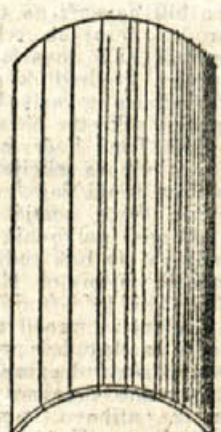

Ko je bila skopana sem postavil vanjo model, za katerim sem imel 10 cm prostora za beton. Če naredimo model, ki ima 1,5 m premera in je 1 m visok in jama pravilno izkopljemo, da bo za modelom točno 10 cm prostora, porabimo za betonsko steno pol kubičnega metra peska in 1 vrečo cementa. Beton za modelom moramo dobro stlačiti. Čez nekaj dni je beton že toliko suh in trd, da model lahko odstranimo, stene lepo izgledimo in del jame je gotov. Opaž

sem naredil tik vrha, postavil model, znova naredil beton in zabetoniral kot prvič. Tako sem naredil jama do vrha. Nato sem spet opažil in postavil model. Ker ni bilo več zemlje sem model obložil z deskami. Model je okrogel, zunanji opaž je na štiri vogle, ki sem jim dodal kamenja, da ni šlo preveč betona. Jama je bila gotova. Iz ene vreče cementa sem napravil fino malto, s katero sem pogladil vso jama. Malto, ki mi je med gladjenjem padala na tla, sem porabil za tlak. Da naredimo jama 1 m nad zemljo je dobro, ker ta nadzemna površina odgovarja za ograjo. Jama, narejena tik zemlje, je nevarna, ker lahko pade kdo vanjo.

Ce pa imamo talno vodo, naredimo silos v obliki stolpa. Za vsako jama sem porabil štiri vreče cementa. V eno tako jama sem stlačil 3 voze sveže zrezane krme. Morda bo kdo dvomil, da se naredi jama iz štirih vreč cementa. Imam šest takih jam, ki sem jih napravil leta 1956. Štiri imam v listnici pri hlevu za govejo živino po tri metre globoke, dve pa pri hlevu za prašiče po dva metra globoki. Vse jame so še prav take, kot so bile prvi dan. Bolje je imeti več manjših jam kot eno veliko, ker veliko je težje enkrat napolniti in tudi pokrmiti. V okroglih jamah se krma bolje stlača in laže zapre. Manjše jame kot 1,5 m premera ne priporočam. Če je jama preozka, krmo težko jemljemo iz nje.

Se eno dobro stran ima silosna jama. Ko je spomladi in jeseni jama prazna napeljemo vanjo vodo, s streh in tako imamo doma dovolj vode. Če nam

kakšno leto sadje dobro obrodi in ga ne moremo prodati, lahko stlačimo vse tropine v silosno jama in žganja bo dovolj. Letos sem videl veliko koruze, ki je bila posejana vseprek, nikjer pa nisem opazil posejane v vrstah. Jaz jo sejem vedno takole: naredim jarke kot za spomladansko koruzo, sejem pa jo bolj gosto. Okopljem jo dvakrat. Zraste ve-

lika in skoro vsaka naredi štok, kar izboljša krmo. Ker ima močna stebila tudi ne poleže, saj poležano koruzo je težko kositi ali žeti.

Silosno jama napolnim takole: Zrežem vso zeleno koruzo in jo razgrnem po podu. Potem priprejem voz otaviča ali detelje, kar tudi zrežem in razgrnem po koruzi. Ko je vse zrezano, jemljem od kraja, da se vse zmeša, ter stlačim v jame. Med tlačanjem dodajam soli in sicer v vsako jama 10 do 15 kg. Ko je jama polna krmo otežim s pedenjo debelo hlovcio, hlovcio obteži in prepreči dostop zraka, moramo pa jo večkrat pokropiti in pogladiti, da ne razpoka. Krma se skisa v šestih tednih. Po tem času pa jo lahko že krmimo. Ko se živina na to krmo privadi, jo prav rada žre. Prinesoš koš silosa v hlev in že prične mukati in tako po svoje pove, da ji je ta krma všeč. Če kdaj pozabim dati kravam krme iz silosa, mi žena takoj pove: »Danes pa krave niso dobile silosa, sem malo namočila«. Silosna krma res dobro vpliva na mlečnost krav.

Geslo naj bi bilo — k vsakemu hlevu silos! Koliko občin je, kjer ni nobenega silosa. Poznam skoraj vse bližnje občine in se najbrže ne motim. Občina Skočjan ima tri silosne jame, Smarjeta dve, Mokronog pa šestnajst. V občini Trzinče ne vem za nobeno, pa tudi v Trebnem ne. Radoveden sem, katera občina ima največ jam in kako so z njimi zadovoljni.

Franc Dolensek
Lakenc pri Mokronogu

Nekaj resnih in smešnih pred volitvami ljudskih odborov

V nedeljo 7. decembra bodo volivci izmed velikega števila izvoljenih kandidatov izbirali, kdo jih bo zastopal v občinskem in okrajnem ljudskem odboru. Od njih odločitve je odvisno, ali bodo prišli v ljudske odbore res najboljši, gospodarsko in politično razgledani ter stvarni socialistični predani ljudje, ki bodo videli in upoštevali predvsem interese skupnosti, ali bodo prišli taki, ki mislijo, da je sedaj dozor njihov čas in se lahko vrinejo v organe ljudske oblasti ter zagospodarijo v prid sebi in svojim najbližjim. No, v veliki večini so se volivci odločili že pri izbiri kandidatov, tam pa, kjer so se navzlic temu vsilili na kandidatno listo ljudje slabe politične in moralne preteklosti, bodo poštene volivci, predvsem pa člani množičnih organizacij na sam dan volitev obračunali z njimi. Njih imena bodo na volilnem listu pustili nedotaknjena, imena kandidatov, za katere vedo, da bodo vodili ljudski odbor tako, kot zahtevajo interese skupnosti, pa bodo po vrstnem redu obkrožili s svinčnikom okrog tekoče številke posameznega kandidata. Kandidatov je povsod veliko, najmanj dvakrat več, kot bo izvoljenih odbornikov, tako da bo možna izbira.

no listo edini belogardist v tem kraju. Na Skovcu so hoteli vriniti v kandidatno listo največjega kmeta Spana, češ, sedaj ni toliko dela na občini in bo lahko izvrševal svojo nalogo. Seveda, dokler je bilo več dela na krajevnih ljudskih odborih, ko je bilo treba izpolnjevati obvezno oddajo, takrat takim velikim kmetom odborniško mesto ni dišalo. To je bila v resnici sicer nujna, toda nikomur prijetna stvar in o tak velik kmet, če bi bil odbornik, moral najprej pri sebi začeti z obvezno oddajo, tako pa se je lahko na vse načine izmikal.

V Smarjškem toplicah so se prvotno izjavili, da bodo volili samo takega

«...Komunisti imajo dolžnost, da s silo svojega prepričanja, z aktivnim političnim delom brez vsakršnih administrativnih mer, predvsem pa brez vsakega družbenega privilegija odigrajo aktivno vodočo vlogo v političnem življenju. Vodečo v smislu neprestanega vzgajanja delovnih ljudi, da postajajo zavestni svojih pravic, da se jih poslužujejo v boju proti vsem tistim, ki bi delovnim ljudem hoteli iztrgati plodove socialistične revolucije iz rok, ki bi se hoteli v kakršni koli obliki okoriščati z delom drugih ljudi.»

Vida Tomšič

kandidata, ki bo zgradil vodovod, največjo besedo pri tem pa je imel kmet Borse, ki se vedno zna potegniti za svoje osebne koristi, saj izgleda, da tudi pri elektrifikaciji naselja nima popolnoma čistih rok in računov. Sicer je res v teh vaseh nujno potrebna izboljšava splošnih higienskih razmer, toda to bo lahko uredila le ljudska oblast s pomočjo vseh domačinov, ne pa en sam odbornik, pa naj bi bil to magari tudi sam prebrihtni Borse. Na Čatežu so hoteli na vsak način vriniti na kandidatno listo bivšega črnoroka Lesjaka, čeprav se sam ni poteval za to mesto.

Poleg navedenih primerov poizkusov sovražnika, da vrine svoje ljudi med kandidate ali kako drugače odvrne volivce od zanimanja za volitve, pa je bilo seveda tudi ogromno dobrih razgovorov in pametnih predlogov, ki jih je treba upoštevati in o njih se razpravljati. V Smarjeti in okolici so volivci, potem, ko so spoznali sovražno propagando in njen namen, zelo veliko razpravljali o zimskem izobraževalnem delu, za katero je tam splošno zanimanje. V Skocjanu so žene postavile vrsto perečih vprašanj, ki jih težijo in jih bo treba čimprej rešiti. Vse večje vasi imajo zdravstvene postaje in ambulante, le Skocjan s svojo okolico je nima. Na občini se vedno izgovarjajo, da ne morejo

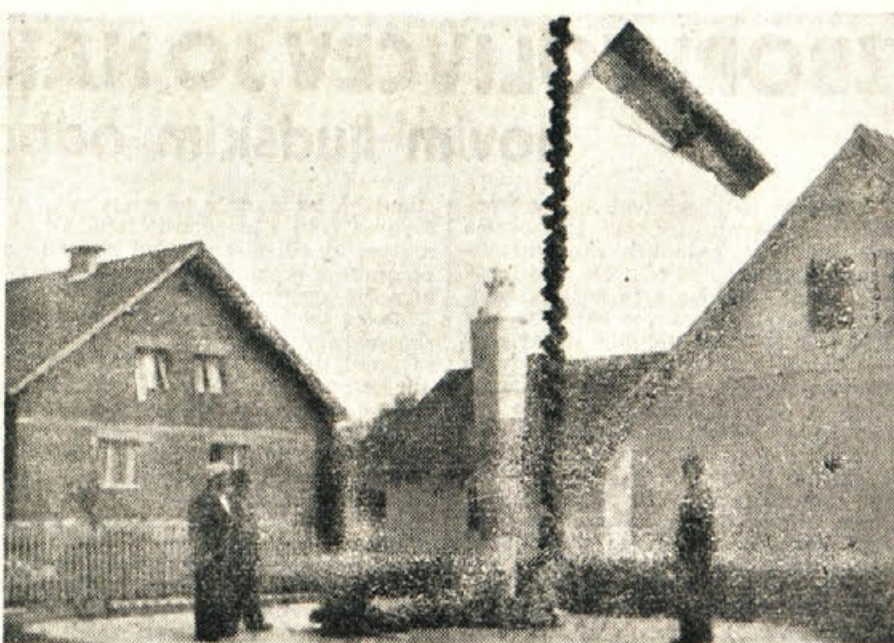
dobiti primerne prostora, žene pa so same našle prostor. Se pravi, da ni bilo resne volje, da se ta nujna zdravstvena zadeva uredi v korist prebivalstva. Poleg tega so žene postavile še naslednja vprašanja, na katera morajo merodajni odgovoriti: Zakaj plačuje trgovsko podjetje Okrajne zadrudne zveze Novo mesto mleko po 7 din, krško podjetje pa da 14 din za liter? Zakaj stane otroška »žaba« iste kvalitete v trgovini kmetijske zadruge na Dobravi 90 din več kot v Skocjanu? Zakaj je meso v Krškem ceneje za deset dinarjev pri kilogramu kot je v Skocjanu; zakaj je državna trgovina v Skocjanu že od avgusta zaprta, med tem ko so pred trgovino kmetijske zadruge vrste ob vsaki priliki? Še veliko takih in podobnih vprašanj so postavile žene v Skocjanu na predvolilnem sestanku.

Ponekod so frontovci tudi kritizirali slabo udeležbo delavcev in uslužbencev na zborih volivcev. Tako je železničar Kic iz Biške vasi izjavil, da nima nič od sestanka, železničar Janez Zupan, tudi iz okolice Mirne peči, pa je rekel, da je baje sedaj ravno tak, kot je bil takrat, ko je šel v belo gardo. Železničar Franc Tori in njegova žena sta vrnila legitimacije OF, češ, da jima niso potrebne. Precej je še takih delavcev in uslužbencev celo v državnih podjetjih, ki ne čutijo potrebe, da bi bili člani OF. Takim bi morale naše politične organizacije posvetiti več pažnje in tudi zastaviti samo eno vprašanje, ki ga pravzaprav zasluži.

Na Trebelnem so volivci ostro kritizirali razmere v zadrudni ekonomiji. Dočim ima ekonomija le pet govejih okostnjakov, ima vsak član vsaj po dve glavi prav lepe goveje živine. Za člana ekonomije Željnika so povedali, da je letos prodal 900 kg krompirja, to je več kot katerikoli kmet v tem kraju. To je dokaz, da člani delajo na svoji zemlji, zadrudno pa zanemarjajo. Tako gospodarjenje ni niti malo v prid krepitvi zadrudništva.

Tudi za dobro voljo pred volitvami skrbijo posamezniki. Tako Jože Učman iz Dolza vneto širi bajko, da je Italija napovedala vojno Jugoslaviji. Kdor mu takoj ne verjame, pa pravi, da če še ni, bo pa takoj po volitvah. Baje je s to svojo prozorno strahopetno trditvijo povzročil, da mačke na Dolzu in okolici hodijo bolj tiho, kot so dosedaj iz samega strahu pred Lahji. Tudi na Trebelnem in okoliških vaseh se širijo govorice, da bo takoj po volitvah drugače. Te govorice širi celo odbornik Kresc. Kmetje trdijo, da bo ta napoved kar držala, kajti če ne pred volitvami, bo pa kmalu po volitvah zapadel sneg in nastopila bo zima, volivci pa bodo že na dan volitev krsnili Kreseta, da bo odkresal za vedno iz položaja ljudskega odbornika. V Bidni vasi so posamezniki hudi, ker ni prodrl s svojo listo Žagar. Na čelu vseh nezadovoljstev pa je član volilne komisije Žužek, ki doslej še ni nobenkrat volil in pravi, da se bo tudi 7. decembra rajši odpravil. V Jelševcu je bivši predsednik KLO, ki se ne udeleži nobenega sestanka in že naprej zatrjuje, da ne bo šel na volišče.

Vsi ti poizkusi raznih Učmanov, Kresetov in Žužkov ter podobnih so tako revni, da o njih ni vredno govoriti. To so že močno uvencele podaljšane roke našim poštenim in zavajnim ljudem dobro znane tuje sile, ki ji naša socialistična stvarnost povzroča vsak dan hujše preglavice. Kaj bi Vatikan počel, če ne bi imel med nami še nekaj takih Učmanov in Kresetov? Prav nikogar ne bi več imel, ki bi se hotel še potegovati za njegove in ne svoje lastne interese, ki bi hotel dobro tuju, svojemu narodu pa slabo. E, strici Učmani, Kreseti in Žužki, take trditve, zavajanja in prorokovanja pri nas davno »ne palijo« več, kaj boljše bi se morala izmisliti! Pa verjetno vam drugega niso sporočili in naročili, saj vedo, da nimate veliko upanja. Še tisto malo pa jim bomo izbili iz glave volivci sami 7. decembra, ko bomo izmed dobrih izbrali najboljše kandidate za ljudske odbornike!

O odkritju spomenika žrtvam NOB in fašističnega terorja v Zabji vasi smo v našem tedniku pred kratkim že pisali. Danes objavljamo sliko spomenika in njegove okolice.

Tekmovanje med frontnimi organizacijami kočevskega in novomeškega okraja je dalo prav lepe uspehe

Frontne organizacije kočevskega okraja so v čast VI. kongresa ZKJ napovedale tekmovalno organizacijo novomeškega okraja, ki so to napoved sprejele in še razširile točke tekmovalja. Napoved tekmovalja je bila objavljena v 36. številki Dolenjskega lista, točke pa so bile: v katerem okraju bodo imeli v času tekmovalja več političnih in gospodarskih predavanj; v katerem okraju bo v tem času več kulturnih prireditev; v katerem okraju bo večja udeležba frontovcev na odprtih partijskih sestankih; v katerem okraju bo sprejetih več novih članov v frontne organizacije. Dalje so bile med točkami tekmovalja še prostovoljno delo, pobiranje članarine in razdelitev novih legitimacij.

Po zaključku tekmovalja sta oba okrajna odbora OF sporazumno poslala na uredništvo našega lista zaključna poročila, iz katerih je razvidno navzlic pomanjkljivim podatkom, da so frontne organizacije v obeh okrajih v času tekmovalja izredno razvile svojo dejavnost, tako da je težko reči, kdo je bil na splošno najboljši. Po številu članov Fronte nasproti volilnim upravičencem vsekakor prednjači kočevski okraj. Poročilo kočevskega okraja govori o veliki aktivnosti žena v času tekmovalja, posebno na območju občinskega odbora OF Ribnica, ter o dobri povezavi med vsemi organizacijami. V občini Kočevska Reka so vsi volivci tudi člani OF. Takega primera v novomeškem okraju še ni. Toda za ocenjevanje rezultata moramo upoštevati predvsem tekmovalne točke. Po poslanih poročilih so uspehi taki:

Novomeški okraj: političnih predavanj, 82, strokovnih 25, kulturnih pri-

reditev 25, akademij in internih proslav 65; udeležba frontovcev na odprtih partijskih sestankih 35%, na novo sprejetih 235 članov, pobrana članarina 70%, razdeljene nove legitimacije do 98%, prostovoljnih delovnih ur 75.000.

Kočevski okraj: političnih predavanj 8, gospodarsko-strokovnih 9, kulturnih prireditev 12 (sodelovanja frontovcev na odprtih partijskih sestankih ni mogoče oceniti, ker je poročilo deloma v odstokih in deloma v številu), na novo sprejetih 139 članov, članarina pobrana do 90%, legitimacije razdeljene do 99 odstotkov, prostovoljnih delovnih ur 28.450. Upoštevajoč velikost posameznih okrajev in dosežene uspehe, sodimo, da je novomeški okraj dosegel boljše uspehe pri političnih in strokovnih predavanjih, pri kulturnih prireditvah, pri sprejemu novih članov in prostovoljnem delu, dočim je kočevski okraj močno prekosil novomeškega pri plavanju in odvajanju članarine ter v razdelitvi legitimacij. Vsak okraj zaznamuje v tem času po en nov vaški odbor OF, iz poročil pa je tudi razvidno, da je kočevski okraj pri usposabljanju vaških odborov OF dosegel večje uspehe kot novomeški.

Ce pri tem upoštevamo, da so frontne organizacije v času tekmovalja močno poživile tudi delo odborov AFŽ in da so frontne organizacije novomeškega okraja vložile obilo truda in dela v organizacijo in priprave za proslavo desete obletnice ustanovitve prvih štirih slovenskih partizanskih brigad, potem lahko samo ugotovimo, da so bili v času tekmovalja doseženi v obeh okrajih nadvse lepi uspehi.

ŽENE IZ PODGORJA NAM PIŠEJO

Me bomo vztrajale...

Predvolilni sestanki so spravili na noge tudi naše Podgorje. Na dobro pripravljenih zborih volivcev in predvolilnih sestankih OF smo si odkrito pogledali v oči. Temeljito smo se pomenele tokrat tudi žene, ki so bile na vseh sestankih dobro zastopane. Tudi o šolskih vprašanjih in otrocih je tekla beseda, saj se pri nas še vse prerado mladino samo kritizira in postrani gleda, pomaga pa se ji veliko premalo, pa tudi — nič ponekod.

Volivci so se živahno oglašali. Marsikakšne dobre predloge so postavljali, pa tudi kaj slabega je bilo seveda vmes. Ponekod so n. pr. celo cesarja Franca Jožefa izvlekli na svetlo. Rajski cesar je baje trdil ob vsaki priliki, da je kmet stebler države, ki redi in vzdržuje vse na svetu, no, prav vse (najbolj menda seveda sam cesarski dvor, ki je tako lepo živel »pa nič dela!«). Gotovo že slutite, kam je tokrat pes teco molil. V davke, kam drugam neki! Od Kocjanove mame pa do zadnjega, z nedeljskim Žagarjemv izganjem požeganega grla možakarja so vsi, trdili, da so davki previsoki. Slišalo se je tudi, da bomo pomoč iz Zahoda drago plačali, mnogi pa da ne bodo šli na volišče, ker pri nas ne zvoní, v partijski vasi Gaberje pa. Takih reči iz

ust vedno nezadovoljnih godrnjačev smo slišale seveda že več.

Napete živce je mojstrsko umirila tovarišica Ema Musarjeva, ravnateljica novomeškega učiteljskega. Podčrtala je, koliko dajejo delavci za komunalne potrebe, koliko za splošno državne potrebe in za našo obrambo v obliki svojih prispevkov, to je od dela svojih rok, in koliko prispevamo kmetje v davkih. Svoje dokazovanje je podkrepila s številkami, ki so kar sapa jemale. Zvedeli smo tudi, zakaj v Gaberju zvoní, pri nas pa ne.

Potipali smo tudi državne nameščence, delavce in upokojence, ker si menda vsi »ne upajo« na sestanke in volitve. Dokazali smo jim, da nam je njihova pomoč zelo dobrodošla. Po vsem tem bomo šli v nedeljo 7. decembra vsi složno in prvi na volišče! In če se je Kastrevčeva Francka iz Hrušice izmuznila s kandidatne liste (češ, skaj bi se vtikala v stvari, ki so za moške (cesar ji ne bomo odpustile, ker je pokazala, da so žene odpuštile, same še prav malo zavedne, kadar gre za naše pravice!), bomo zato ostale kandidatke vztrajale in dokazale, da se naših zmožnosti in pravic zavedamo. Vsak, kdor je napreden in pošten v sreču, pa bo tudi v Podgorju podprl kandidature naših žena!

Priznanje novomeškim trgovinam

K slavnostnemu izgledu Novega mesta, ki je letos zelo dostojno proslavilo Praznik republike, je tokrat precej pripomoglo resnično lepo okrašeno lice mesta. Prav posebno so se topot izkazale novomeške trgovine, ki so okusno okrasile izložbe ter jih primerno osvetlile. Cele gručice prebivalcev — in tujecev — so se ustavljale pred najlepše okrašenimi izložbami, v katerih se nam je odkrivala izredna pestrost v izbiri blaga, pravtako pa tudi lepa zaloga mnogih izdelkov, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju.

Tudi poklicni ocenjevalec ne bi bil v zadregi, komu prisoditi prvo mesto izmed vseh novomeških trgovin. Najlepše, najokusnejše in zelo privlačno je bila urejena poslovalnica štev. 1 trg. veleprodajna .ROG na Glavnem trgu (bivši Medice), ki se lahko upravičeno meri tako po ureditvi, izbiri in okusu z naj-

boljšim velemestnim trgovskim lokalom. Vse priznanje je treba dati poslovođkinji tov. Zinki Sajatovi in ostalim uslužbencem te poslovalnice. — Lepo in okusno so bile opremljene tudi poslovalnice drogerije, Železnice, Slovenija-Sporta ter ostale trgovine.

Izložbe in razstave trgovskega blaga v soboto in nedeljo so nam potrdile, da imamo sposobne poslovodje in nameščence. Upravičeno lahko pričakujemo, da bo mladi učni kader v trgovskem poslovanju pravilno vzgojen, kakor ga potrebuje socialistična trgovina. Pokazalo pa se je tudi, da je tako, samozgodno tekmovalje bolj uspešno kot so obljube nagrad, ki so sprožile v septembru tekmovalje trgovskih poslovođij. Upamo, da nas bodo naši trg. uslužbenci tudi v bodoče ob takih in podobnih praznikih tako prijetno presenečali. J. G.

Vodili nas bodo samo socializmu predani odborniki!

IZVOLITEV NOVIH LJUDSKIH ODBOROV POMENI NADALJNJI KORAK V RAZVIJANJU SOCIALISTICNE DEMOKRACIJE

NOVOMEŠČANI, VOLIMO VSI DO 12. URE!

Prednost Novega mesta veliki stvari naše narodnoosvobodilne borbe in vseljudske revolucije je bila doslej že nešteto krat izpričana. Ob vsakih volitvah smo znova dokazali, da stojimo trdno ob našem vodstvu in da se dobro zavedamo, da je edina pravilna pot, na katero smo pod vodstvom Komunistične partije stopili, trdno sklenjeni in Osvobodilni fronti, že leta 1941.

Težko prizadeto mesto je potrebovalo v letih obnove, posebno pa v zadnjih dveh letih, ogromne zneske, da je lahko zacelilo svoje najtežje rane. S pomočjo ljudske oblasti smo predvsem letos v obnavljanju in izgrajevanju mesta naredili ogromen korak naprej, saj se je domala delalo prav v vseh kottičkih mesta, na stranskih ulicah, na

glavni cesti, na stavbah, novogradnjah in preurejevanjih. Nad 23.000 prostovoljnih delovnih ur so prispevali samo letos novomeški delovni kolektivi in frontovci, skupna vrednost opravljenega prostovoljnega dela pa znaša nad milijon dinarjev. Ogromne zneske, ki smo jih vložili v to delo, so prispevali naši delovni kolektivi, so sadovi žuljavih rok delovnih ljudi Novega mesta.

V predvolilni kampanji smo se živahno pripravljali na nedeljski praznik — na volitve novega ljudskega odbora mestne občine in okrajnega ljudskega zbora. Za bodoči odbor mestne občine kandidira 69 kandidatov, od teh 16 žena in 53 moških. Izmed teh je 13 delavcev 3 kmetije, 8 gospodinj, 6 obrtnikov, 5 upokojencev in 34 uslužbencev. Novi ljudski odbor mestne občine bo postavljen pred izredno odgovorne naloge, ki jih bo moral izvršiti v svoji poslovni dobi. Velika enotnost in pripravljenost za delo, ki so jo letos pokazali Novomeščani, bo terjala tudi v bodoče od mestne občine vsestranske prizadevnosti, da za dvig življenjske ravni naredimo vse, kar je v naših močeh. Zato ljudskemu odboru nove občine ne bo težko uresničiti programa, ki sta ga predlagala Partija in Fronta Novega mesta. Pred nami so naslednje naloge:

Zgraditi in opremiti 12-stanovanjsko zgradbo v bivši Stemburjevji ulici (namesto planiranega Sindikalnega doma), s katero bo vsaj delno omiljena stanovanjska kriza v mestu. Na vodovodu bo treba nadaljevati začeta dela, saj neurejen og. nezadosten vodovod upravičeno vzbuja hudo kri v vseh tihih predelih mesta, ki so stalno ali vsaj brez vode. S tlakovanjem glavne ceste bo treba nadaljevati tako proti kolodvoru kakor proti Zabji vasi. Postavitve nove moderne klavnice je nujna potreba mesta in njegovega razvoja, je pa to tudi seveda naloga upravnega odbora klavnice same! Tržni prostor moramo v letu 1953 končno dograditi

in vzpostaviti. Most za pešce ob železniškem mostu je ena izmed nadaljnjih nalog, ki jo bodo posebno toplo pozdravili prebivalci Irče vasi, okoličani in Kandijčani. Z zgraditvijo tega mostu bo precej pridobilo tudi kopaljšče na Loki, zato bo naloga ljudskega odbora mestne občine, da uresniči tudi to vprašanje. — Vsestranska pomoč »Partizan« za zgraditev stadiona na Loki bo nov dokaz, kako skrbi ljudska oblast za zdravo rast delovnih ljudi.

Volivci Novega mesta! Za uresničitev vseh teh in še drugih nalog bomo v nedeljo glasovali in volili v ljudski odbor najdelavnejše izmed predlaganih kandidatov! Njim bomo zaupali uresničitev postavljenih nalog, ko pa bodo izvoljeni, jim bomo pomagali vsi, da bo Novo mesto zaživelo lepše, kulturnejše in prijetnejše življenje!

Zato vsi na volišče! Volimo socializmu predane tovarišice in tovariše, saj volimo za našo srečo, za našo bodočnost, za mir in kruh na svetu!

V velikem novoletnem nagradnem žrebanju vam nudimo zastoj KUHINJSKO OPREMO

In naslednje praktične nagrade:

kauč — kamgarn za moško obleko — 3000 kosov zidne opeke — prašiča — sobno peč — dva para čevljev — ročni vozček — par moških in par ženskih čevljev — vrbopletarske izdelke — knjige, liker, perilo itd.

Poleg tega, da so vsi redni naročniki Dolenjskega lista, ki imajo plačano tekočo naročnino, brezplačno nezgodno zavarovani s kolektivno zavarovalno polico pri Državnem zavarovalnem zavodu za 10.000 din za primer smrti zaradi nezgode in za 20.000 din za primer trajne invalidnosti zaradi nezgode, pripravljamo tudi za januar 1953. leta veliko novoletno nagradno žrebanje. V njem bodo sodelovali vsi naši naročniki, žreb pa bo določil gornje nagrade le tistim izžrebancem, ki bodo imeli poravnano vso letošnje naročnino, za leto 1953 pa se bodo vsaj do 15. januarja predplačali bodisi s celoletno, pol- ali vsaj četrtletno naročnino.

Vrednost vseh nagrad znaša čez 150.000 dinarjev. Nagrade bodo po 15. decembru razstavljene v prostorih novomeške veletrgovine ROG na Glavnem trgu, dan žrebanja pa bomo pravočasno objavili. Žrebanje bo pod nadzorstvom posebne komisije, sestavljene iz dveh članov uredništva in uprave lista ter treh naročnikov Dolenjskega lista. Pošne polonizce za naročnino za leto 1953 bomo poslali vsem starim in novim naročnikom v zadnji decembrski številki našega tednika hkrati s koledarjem za l. 1953.

Ce Dolenjskega lista še ne dobivate po pošti kot njegov stalni naročnik, ga čimprej naročite! Pošljite nam naslove znancev, sorodnikov in prijateljev, da jim pošljemo list brezplačno na ogled! — Naročajte DOLENJSKI LIST svojem-izseljencem, nadvse hvaležni vam bodo za pozdrave iz stare domovine!

Uprava Dolenjskega lista,

NOVO MESTO — poštni predal 33

ZBORI VOLIVCEV SO NAKAZALI DELO novim ljudskim odborom

Udeležba na zbore volivcev v črnomaljskem okraju je bila razmeroma prav dobra — najboljša v občini Vinica, s povprečno 48 odstotki, najslabša pa v občini Gradac s 16 odstotki. Povprečna udeležba za ves okraj je bila 33 odstotkov vseh volilnih upravičencev. Poleg izvolitve 457 kandidatov za občinske ljudske odbore ter 93 kandidatov za okrajni ljudski odbor so volivci v skoraj vseh volilnih enotah razpravljali o gospodarskih zadevah kraja in okraja. Povsod je prišlo do izraza živo zanimanje volivcev za razne probleme, največ o tem, kako bi zboljšali svoje gospodarstvo in ga dvignili na višjo stopnjo. Sem in tja se je res pojavil na zboru tudi kak stokavec, največ zaradi davka, ki pa je moral sprito jasnih števil o dohodkih in denarnem prometu ter pravilnega gledanja večine davkoplačevalcev kaj kmalu utihniti. Ponekod se člani občinskih ljudskih odborov niso dovolj pripravili na poročila, ker je napravilo slab vtis na volivce. To naj bi bila šola vsem odbornikom za bodoče zbore volivcev, kajti vsak izvoljen odbornik ali član ljudskega odbora je po zakonu dolžan poročati svojim volivcem o svojem delu in o delu vsega ljudskega odbora.

Volivci so na teh zboreh in sestankih nakazali vrsto gospodarskih vprašanj, ki bodo koristno služila novim ljudskim odborom pri sestavi delovnega načrta za vsa mandatna doba, obenem pa jim bodo kazipot za bodoče delo ter osnova za mobilizacijo lokalnih virov za uresničitev postavljenega načrta. Na ljudskih odborih je sedaj, da bodo vse te zdrave predloge volivcev upoštevali in jih skušali s pomočjo vseh prebivalcev tudi uresničiti.

Centralni belokranjski vodovod je bil predmet obširne razprave volivcev zainteresiranih vasi, zlasti črnomaljske občine. Ta je zamišljen in menda že projektiran z zajetjem izvira Dobljanke pri vasi Angeli in zgraditvijo velikega rezervoarja pri Tanči gori, od koder bi bile napeljavane vodovodne cevi v vsa naselja do Kolpe. Gradnja takega bo veljala težka milijona, ki jih seveda belokranjsko gospodarstvo samo ne zmore, vendar prebivalci pri tem lahko veliko pomagajo. O gradnji tega vodovoda je razpravljalo tudi že okrajni ljudski odbor.

Gradnja železnice od Črnomlja preko Vinice na Vrbovsko je bil drugi osrednji problem razpravljanja volivcev. Ta železnica ni samo belokranjska, pač pa republiška zadeva, ker je to najbližja zveza Slovenije z Reko. Kmalu po prvi svetovni vojni se je začela močna časopisna kampanja zlasti pred vsakimi volitvami, za gradnjo železniške proge, ki bi vezala Slovenijo s Sušakom. Prvotna trasa je bila določena iz Kočevja preko Poljanske doline na Vrbovsko, ki je bila tudi že zakoličena. Ker pa so se za to traso zavzemali predvsem demokrati, so klerikalci napravili svojo traso, in sicer iz Črnomlja na Vrbovsko ter nekaj let pred drugo svetovno vojno tudi pričeli z gradnjo. Seveda so obljubljali, da bodo zgradili obe, pa je druga svetovna vojna napravila za vedno konec strankarskemu koritarstvu, obljubam in metanju peska v oči prebivalstvu s samimi začeti deli. V stari Jugoslaviji je imela ta proga morda večji pomen, ker je bila Reka pod italijanskim gospodstvom, vendar bi imela vsekakor velik gospodarski pomen tudi v novi Jug-

Ko odhajajo Vaši fantje in možje na odsluženje vojaškega roka v JLA ali na orožne vaje, jim nikar ne pozabite naročiti tudi "Dolenjskega lista". Vsak teden jim bo prinašal vse dolenjske novice in zanimivosti - zato jim takoj pripravite to veselje!

slavijo in bo gradnja te proge prav gotovo na vrsti v prihodnjih letih. Okrajni ljudski odbor bo moral skrbeti, da bo gradnja proge čimprej prišla v zvezni načrt gradenj.

Poleg teh dveh osrednjih, gospodarsko važnih problemov pa so volivci razpravljali tudi o vrsti drugih lokalnih gospodarskih zadevah, zlasti o povzdigu živinoreje, o sadjarstvu, vinogradništvu, splošnem zadrugištvu, ki je do danes še zelo ozko, dalje o šolstvu in prosveti. Tako so v Starem trgu postavili zahtevo, da se že enkrat dogradi cesta Stari trg—Tanča gora—Doblje. Prav tako je v tem kraju nujno potrebno zgraditi novo šolo in nižjo gimnazijo. Podobno zahtevo po nižji gimnaziji so postavili tudi v Adlešičih, kjer so jo že imeli nekaj časa, pa je bila ukinjena. V Semicu so razpravljali o gradnji kopalnega bazena in prosvetnega doma. Predlagali so tudi, naj bi splošna kmetijska zadruga čimprej uredila vzorno drevesnico in trnico ter nastavila agronomo in veterinarja. O pametnih predlogih volivcev črnomaljske občine smo že poročali. Povsod je prišla do izraza skrb za šolstvo, ponekod pa so kritično ocenjevali tudi delo učiteljev. V Vinici je gradnja šole zelo nujna, saj šole sploh nimajo, ampak je pouk še vedno v zasebnih hišah. Mnogo je bilo razpravljanja o popravilu vaških potov, ureditvi studencev in vodnjakov. V tem okraju je bil dan predlog o ostrijših ukrepih proti tistim posameznikom, ki se takemu skupnemu delu izmikajo in se ne

pokorijo sklepom večine. Do sedaj je bila prav ta slabost, da ljudski odbori niso ničesar podzleli proti tistim, ki niso upoštevali sklepov večine v korist skupnosti, velika in morda največja ovira za uspešnejša komunalna dela.

Ljudske pobude v pogledu komunalne dejavnosti pa ni bilo v tistih volilnih enotah, kjer vlada med prebivalstvom politična nerazgledanost, kjer so ljudje še vedno pod vplivom starih političnih spekulativov, kjer vlada med njimi razprtija, ki izvira iz osebne lakomnosti. Značilno je, da so te volilne enote znane stara klerikalna gnezda, kot je to na primer Krasinec, Boršt, Vranoviče in Božakovo. Tudi Suhor, ki se je med vojno dobro izkazal, plava danes v prav takih vodah kot prej našete vasi. Ti vaščani napačno razumejo svobodo, seveda sebi v škodo. Samo od njih je odvisno, kdaj bodo to spoznali in ali bodo šli po poti ostalih vasi Bele krajine in vse Slovenije, ali pa bodo ostali za plotom v spodnjem vsem in v svojo lastno propast.

Novoizvoljeni občinski in okrajni ljudski odbori, katerim bodo belokranjski volivci na volitvah 7. decembra dali svoje zaupanje, bodo morali upoštevati predloge svojih volivcev ter jih skušati v okviru možnosti uresničiti. Njih naloge bo tudi, da bodo zbore volivcev sklicevali redno, kot določa zakon, da se bodo na zbere dobro pripravili, tako da bodo odšli ti naši najnižji ljudski parlamentarni resnični odraz sodelovanja vseh ljudi pri upravljanju splošnih državnih zadev.

Klavrnim poizkusom sovražnikov v Beli krajini se vse smeje

Kaj bi tajili, tudi v zavedni Beli krajini se sem in tja najde kdo, ki mu današnji družbeni in gospodarski razvoji ni pogodu. Znano je namreč, da Belokranjci zelo radi kritizirajo vsako napako in pomanjkljivost, to pa predvsem iz dobrih namenov in zato, ker so odkriti ter ne poznajo zahrbtnosti. Kdor bi jih sodil samo po tem, kako kritično ocenjujejo to in ono stvar, ne da bi poznal njih patriotično zavest in pravilni smisel kritike, ta bi se pošteno motil. Najboljši dokaz za to je, da vsaka sovražna parola v Beli krajini kaj hitro zgubi tla pod nogami. S tem pa seveda ni rečeno, da ne bi sovražniki napredka še in še poizkušali z raznimi sovražnimi parolami in tolmačenji, posebno še pred volitvami. Tako je tudi pred temi volitvami v Beli krajini tu in tam slišati kakšno veleumno trditve in sovražno parolo, za katero vsak pošten Belokranjec ve, od kod prihaja in koliko je vredna, pa se ji zato samo pomilovalno smeje. Seveda je nekaj tudi omahljivcev, kimavcev in lahkovrnežev, ki jih taka parola vsaj za trenutek zbega in odtegne od pravilnega ocenjevanja trenutnega položaja. To je tudi edini uspeh, ki ga pri tem dosežejo pobudniki takih laži, vendar imajo tudi taki trenutni uspehi sovražnika lahko posledice za ljudi, ki jim nasadejo. Le poglejte, s čim »operirajo« pred temi volitvami!

Strašno oguljena in preluknjana je parola, češ kaj bi šli na voliše, saj bodo izvoljeni tako tisti, ki so določeni. To je že smešno prozorna laž, saj vsak volivec ve, da je na primer kandidatov za občinske ljudske odbore v črnomaljskem okraju 457, izvoljenih bo pa le 178. Volitve so tajne z listki in volivci bodo lahko izbirali po svoji lastni presoji. Kdo more vnaprej določiti, koga bodo volivci izbrali izmed treh kandidatov za eno odborniško mesto! Borba proti kandidaturi žena je ena najboljših razširjenih in je na žalost imela do sedaj največ uspeha. Žene so pridrle s svojimi kandidati samo tam, kjer so se same borile in zavzele za to. Majhno število kandidatov pri tem

število ženskih volivcev (56 odstotkov vseh) je najbolj negativno spričevalo politične zavesti Belokranjcev pri teh volitvah. Belokranjci pač trdijo, da imajo žene močan vpliv na moške in s tem neposredno tudi na njihovo delo in zadržanje. Čeprav to do neke mere drži, pravilno pa tako stališče ni, in žene, še posebno belokranjske, bi zaslužile, da bi tudi neposredno odločale v javnem in gospodarskem življenju vasi, občine, okraja, republike in države.

V Črnomlju so zagnali vik in krik gasilci, ki je okraj dodelil metliški gasilski četli tovorni avtomobil, češ da gre pri tem za »volilni golaž«. Pri tem pa nič ne pomislijo, da ima Črnomelj 13 tovornih avtomobilov, ki se jih v potrebi poslužujejo tisti gasilci, Metlika pa je imela do sedaj samo enega. Pravilo odločitev okrajnega ljudskega odbora so hoteli sedaj izrabiti za to, da bi z lažnim prikazovanjem stvari in skrajno škodljivim razpohovanjem nasprotij med Metliko in Črnomljem vnesli zmedo in nezaupanje med volivce črnomaljskega sektorja. Kdo stoji za takim nastopom nekaterih gasilcev in komu tak nastop koristi, posebno zdaj pred volitvami, ni težko uganiti; o tem je naš list pisal že v zadnji številki.

Tako, kot ga je pri taki izbiri kandidatov in pripravah na volitve pihnil Anton Muc iz Čudnega sela, tako ga zlepa nihče ne pihne. Za njega trdijo, da je nosil črno kravato, ko je letos spremljal škofa Vouka po Beli krajini, ko pa gre na okraj ali drugi urad, pa si natakne rdečo: plašč torej obrača po vetru. Na kandidatno listo za občinski ljudski odbor je nekako še vskočil, rad bi pa še kandidiral za okrajni ljudski odbor. Ker mu ni uspelo na zboru volivcev, je že mislil predložiti listo državljanov, pa mu tudi to ni uspelo. Da bi si pridobil zaupanje volivcev, je propagal, da bi predstavili sedanje pokopališče v Desincu — ki je seveda na čisto primernem prostoru — h cerkvi. Da bi to lahko napravili, bi morali navoziti najmanj 8000 kubikov

Z lovci na lepi spominski prireditvi in izvorni brakadi na Frati

Vse priznanje zasluži okrajna lovska zveza Novo mesto za lepo zamisel, ki jo je ob sodelovanju lovskih družin novomeškega okraja tudi uresničila: Dan republike so proslavili na zgodovinski partizanski Frati v spomin na 24 padlih lovcev-partizanov novomeškega okraja v času NOB. Drugi dan pa so organizirali vzorno lovsko brakado, ki je pokazala zelo resno voljo, sposobnost organizatorjev in dolenjskih lovcev sploh, da začno z gojitvijo pravilnega lova. V tem pogledu pomeni ta brakada prelomnico v dosedanjem individualnem izvrševanju lova in naj bi jo vzele vse lovske družine kot osnovo.

Moderni Putnikov avtobus iz Novega mesta nas je v soboto 29. novembra potegnil do partizanske kočice na Frati, kjer se je zbralo ta večer okrog 65 lovcev in 15 gostov iz vse Slovenije, med njimi tudi člani republiške lovske zveze in delegati 21 lov. družin. Svečano sejo v koči je otvoril predsednik okrajne lovske zveze tovariš Bule iz Mirne in se je uvodoma spomnil vseh padlih lovcev-partizanov, obenem pa pozdravil vse goste in lovce, ki so se udeležili te prve lovske spominske svečanosti. Zunaj ob skupnem grobu padlih borec v bližini kočice je zagorel lovski ogenj, ki so ga obkolili vsi udeleženci proslave. Izza leve strani klobuka so sneli smrekove vejice — lovske simbole — in jih vsi zapovrstjo zmetali v ogenj kot spomin na padle solovce. V tiho mesečno noč je odjeknila salva iz lovskih pušk, tam na levi sredi gozdne jase se je

oglasil drugi... V minuti molka so lovci počastili spomin na padle tovariše v času NOB. Da, bilo je res lepo in ganljivo ter bo prav gotovo ta svečanost vsem udeležencem ostala v spominu.

Budnica z lovskim rogom ob 5. uri zjutraj nas je 30. novembra vse vrgla pokoncu, čeprav se zvečer po proslavi ni nikomur mudilo spat. Vražji Potočar iz Mirne peči je izvaljal take iz svoje harmonike in pesmi lepih domačih in partizanskih je bilo toliko, da se res ni dalo spati. Zajtrku je sledil zbor vseh lovcev, pregled orožja in zbranje stojišč. Člani lovske družine Novo mesto so namreč vsa stojišča v revirju označili s številkami. Torej je šel vsak lovec na mesto, za katero je potegnili številko. Tako je odpadlo vsako izbiranje boljših stojišč. V vzorni tiskini so nato lovci zasedli stojišča, drug drugemu pa želeli »dober pogled«.

Skupina gonjačev z nad 30 čistokrvnimi psi, braki, je med tem že nestrpno čakala znaka za začetek pogona. Točno ob 8. uri je bil dan znak. Takrat se je začel koncert, ki je tako prijeten za vsakega lovca: križem po gošči in gozdu so šarili braki, njih hiv, hiv, hov, pa je odmeval po vsem pobočju nad Globodolom in okolico proti Frati. Že so padali prvi posamezni strelci. Koncert psov, strelcev in trobentanja z lovskimi rogovi ni ponehal vse do konca dopoldanskega pogona. Kakšnih 50 strelcev in več je padlo v tem času. Ubogi zajčki, lisice, prašiči in še medved, vse je moralo bežati. No, rezultat je pokazal, da vsi lovci le niso imeli »dobrega pogleda«: 7 zajčkov je končalo svoje strahopetno življenje od 50 in več strelcev. Prašički so tudi tokrat srečno odnesli svojo ščestinatost kožo in menda še prav blizu lovskih svetlih pušk... Enako tudi zvitorepke.

Po kosilu je bil premik na sektor Sela-Sumberk, kjer je bil pogon na zajce in lisice. Brezhibna organizacija in vzorna disciplina tudi tu ni popustila. Pokalo je bolj kot dopoldan, 11 zajcev in dve zvitorepki pa so bili žrtve tega pokanja. Sledil je še »zadnji pogon« pri Bukovcu v Trebnjem, ki je bil prav tako izvrstno pripravljen.

Vsi, ki so se udeležili proslave in pogona, so bili polni priznanja lovcev novomeškega okraja za oboje. Le hudomušni Tone Črvač, ki je prišel na to lepo lovsko prireditve tam izpod Bece na Koroskem, je rekel, da je bila edina napaka pogona pač ta, da so psi prehitro gonili zajce. Ta pripomba je šla na račun tistih lovcev, ki niso imeli »dobrega pogleda« in so jim šibre letetele tja, kamor so streljali in ne tja, kamor so mislili....

Vso organizacijo prireditve in pogona je vodil ob izdatni pomoči vseh članov novomeške lovske družine in ostalih članov okrajne lovske zveze tovariš dr. Dušan Smodej. Vsi udeleženci te lepe lovske prireditve naj bi si to vzeli za vzor, ker je tak način lova pot k lovski kulturi, kot je to na zaključku poudaril član republiške lovske zveze tovariš Cene Kranjc.

R.

Zahtevajte

v gostilnah
zdraviliščih in
kavarnah

DOLENJSKI LIST

Kako se je Matevž med vojno ženil

Dne 4. decembra zvečer, od devetih do četrta na deset

»Moliti, moliti, ne pa se ga nacejati vsak večer«. Sosedova Jera miglja z jezikom in v bradico in s prsti. Jagode in drse po dlani. Ljudje pravijo, da so videli pred leti, ko je bila še mlada, v njemu kamri večkrat luč. Zdjaj ko je že v letih, misli na nebesa, sedi na zapetku, sklepa roke in moli vse molitve naprej.

»Češćena si Marija... Le čakaj Franci, še trgalo te bo na stara leta! Kar smeš se! Ko me ne bo več kost pri kosti, se boš spomnil na moje besede. Kar volj Matevža tega antikrista! Boš videl, kako ti bo hitel vs. Peter odpirat nebeška vrata na zadnjo uro...«

Nato mora po sapo, če hoče nadaljevati svoje pobožne samogovore. »Misliti polna... In to ste možakarji, da vas ni sram. V peklu boste za zglavnice in hudici vse bodo smodili. Še bo hudo na svetu, če ne bo vere. Saj ste kot živina. V cerkev ne, ampak ko so volitve, ste kot podivjani. Le kakšno življenje je to.«

Jera je ob sapo, čeprav je potisnila jagode komaj sredi dlani. »Gospod je s teboj... In gospod nedolžnih in pravičnih ne bo pozabil in jih ne bo. Tudi za Jero bo prostorček v nebesih in se bo blažena med ženami že kam stisnila...«

»Daj no, Jera, bodi raje tiho. Saj ni gospod bog naš predsednik Janez, ki je spraval vso zlahtno na stolce. Presneto te zna zagrabit in tenko boš cvilila, ko te bo dobil v klešče. In to dobro vem. Zadnjič sem namreč vlačil čez dan iz hote hode. Zvečer me je nekaj prijelo v križu, tako da sem komaj dvakrat zajel iz kastrole in se mi je že ustavilo. Padel sem po postelji, vsa pa pride predme ranjki Francelj, tisti, ki je imel tebe, Jera, nekam rad in si se tudi za njim kak teden ali dva kisaia. Pride in mi pravi, da je zato prišel k meni, ker se ve babnice na te reči ne razumete. Da naj stopim do tebe, Jera, in ti povem, da bo treba še pokore za grehe. Da je on, Francelj, nekoč sam videl in slišal svetnika, ki piše gori: karakteristike, kako je jezno robantil in si vihal brke, češ da Bogataj Jera ne bo videla nebeškega kraljestva. Da naj se Bogataj Jera spomni na neko pomladno noč v letu petintridesetem, ko je tisti bajtarski Matija rogovilil pod njenim oknom. In kaj je naredila takrat Jera? Je mar poklicala mater? Ne! Vse bele nageljne je zložila v kot, da je mogel notri. In takrat se je njema, svetku, ki piše karakteristike, do srca zasmilil njen angel varuh, ki je prijokal pred nebeška vrata. Odtlej je

prihajal večkrat na leto pretakat solze. Je zadnje tri leta ga ni. To še nikakor ni dovolj, da b. mogla Jera v nebesa Tistega usodnega dne so zacvetela in vse doslej cveto na njenem oknu rdeči nageljni. In Bog to vidi. Namesto, da bi se Jera spravila lepo v posteljo, da molila in prosila na smrt, opravlja za vogali poštene ljudi, pometa pred tujiimi pragi in opleta na vse strani s svojim strupenim jezikom. Da je poslala le malo koristnih molitev pred nebeška vrata. Kar pa zmoli pred volitvami ni popolnoma nič vredno, ker vpleta vmes vse preveč pozemske misli. Da naj se Jera resno pobriga za svoje zveličanje in naj pusti druge ljudi pri miru. — Prehudil sem se vse sled in babnica je rekla, da sem bolan. Bolan nisem bil, le strah me je bilo zate.«

Možje se reziijo, da pluska vino iz kozarcev. Jera je onemela in nič več ji ne drsijo jagode med prsti. V zagati je prvi hip samo Matija in trpi bolj kakor tisti, ki je za nas trikrat gajžlan bil. Ves solzan je po obrazu in ves rdeč. Nato sele pride Jeri resnica v glavo. Iz zapečka zdrsne na tla, v hudi ihti zareglja nekaj o teh prokletih dedičih, ki jih še hudci ne bo maral in do groba uzaljena treščji skozi vrata in od ropota v kamro, kjer ji zdaj, ko je

mraz, že kurijo v peči, ker je tako zapísano v testamentu.

»Ha, Tone, dobro si to reč spelial. Pred volitvami je res najbolje, da se Jera zaklene v kamro in da čuti v kosteh strah pred smrtjo. Drugače bi je bile polne vse hiše, ker ne more Matevža. Matija, le unesi se in poglej raje malo v kozarce in ne pikaj tako z očmi. Bodi vesel, da si bil pri Jeri prvi in ne zadnji. Jaz bi zavriskal, a ti sediš tu kot smrtni greh. Martin, zdaj vem, kje ga čevlji žuli. Polič je suh, jezik je suh. Skoči vendar v klet in ne bodi tako stisnjen. Iz tistega sode, ob zidu. A tako, čep je se notri.«

Gospodar se smeji, ocedi polič in gre.

Le kako Jero grize ob vsakih volitvah. Preje je prerokovala, da se bo prve pomladi neka, spremenilo. Letos ji minila sedma, a fantov iz Koroske ni od nikoder. Zdjaj šteje leta in se tresne ob misli, da jo bo prezagodaj stisnilo.

»Saj je bo, od jeze jo bo ker je na listi Matevž. Še zdaj jo že, ker je med vojno vasoval pri Barboričevi Mileni in ga je ona, Jera, brigala kot lanski sneg.«

Matija se preseda kot na trnju. Vidi se, da mu gre ta večna Jera že na živce. In v takne se vmes: »Vsi pravijo, da bodo volili Matevža. Vse kar je prav, ampak Janez gospodarji le preveč po svoji glavi. Vsej zlahti gre na roke in ji črta davke. In staro Kresčko čepilje ob vsaki akontaciji. Le kaj ima stara Kresčka? Bajto v bregu, zaplato zemlje v lazu, živi pa takorekó od tistega, kar ji vržejo ljudje, ko jim hodi v tabrh. Pri tem Janez niti malo ne po-

misli, da je dala sina v partizane in da ni več prišel domov. Kako bi tudi, saj je med vojno čepel v Ljubljani in garal, garal za Nemce, da mu je iz obraza teklo. Zdjaj, odkar je predsednik, se trka po prsih, da je kristjan in je letos vezal birmo kar trem paglavcem. Mi telčki smo bili vse do zadnjega sestanka tiho in smo bili še veseli, da nam ni obesil sodnije za vrat.«

V tem pride gospodar s poličem. Nekdo buta zunaj ob prag in stopi v izbo. Pakarjev Matevž,

»Hej, Matevž pozdravljen!« »Ti o volku, volk iz hostel!« »Sedi Matevž, boš kakšno pametno zinil!« »Daj, Matija, postavi polič predenj!« »Počakajmo, naj ulovi sapo in naj se mu jezik ogreje!«

Matevž se slači površnik in skoraj mu je nerodno. »Pil ne bi, pravi, sem se samo oglašil, ker sem videl luč.«

»Če ne boš pil, boš za kazen kaj povedal. In več kaj? Tisto kako si med vojno vasoval pri Milenci. To ti ne gre nikdar iz jezika in samo brundaa, če te kdo kaj o tem vpraša. Vemo samo toliko, kolikor so raznesli drugi. Zdjaj boš raje pil, kajne? No, na zdravje!«

»Ne boste me, srake! Nocoj vam raje tudi to povem, kakor da bi pil.« Tone odpre ista, ker ne more verjeti, da je prav slišal. In vsi utihnejo, ker se doslej še ni zgodilo, da bi Matevž kdaj to reč pravil.

»Hm, bila je zima, večer in pa mraz, da so se pod čevlji delale iskre. Matevž, sem si rekel, na straži si mi in tiho bodi in ne misli na Milenco, da bi te vrag. Imel sem takrat že čez trideset let, sečrano civilno suknojo, pištolo, dve bombi in nazadnje sem imel roke v

O čem odloča ljudski odbor? Prav o vseh stvareh, ki se tičejo našega življenja: o tem, koliko obratov bomo imeli in kakšnih, koliko trgovin, kako bodo te trgovine poslovale, ali bomo sezidali novo šolo, odprli nov otroški vrtec, gradili nove stanovanjske hiše, o tem, ali bomo imeli poleg železnice še kakšno drugo prevozno sredstvo, o tem, kako se bodo popravljale slabe ceste, gradile nove itd. Kako bi torej mogla manjkati v občinskem, mestnem ali okrajnem ljudskem odboru delovna žena, ki jo prav te stvari prenekaterokrat žulijo?!

Spomini iz borbe pri Koprivniku na Ročevskem

Ni dolgo tega, kar sem bil na Kočevskem v svojem rojstnem kraju in se srečal s svojimi dragimi tovariši in borci ter skupno z njimi obujal spomine na doživljanje v partizanskih dneh, spomine iz težkih, toda velikih in najslavnejših časov, v katerih je naš delovni človek tudi za ceno svojega življenja branil svoje nacionalne in socialne pravice. Razgovor je nanesel tudi na uspešne partizanske boje z Nemci in belogardisti pri Koprivniku.

Tri in pol leta težkih bojev je bilo za nami, ko smo v deževnih in meglenih novembrskih dneh 1944. leta bili z XVIII. divizijo v Suhi krajini. Tu smo skoraj vsak dan imeli večje ali manjše borbe s sovražnikom in z krvjo ter za ceno svojih življenj osvojali našo lepo slovensko zemljo. Sovražniku smo delali velike preglavice, saj je naša vojska stalno pridobivala na svoji moči in ugledu doma in v svetu. Zato so Nemci in belogardisti hoteli zbrati svoje moči, da bi preprečili polet in hiter razvoj naše Narodnoosvobodilne vojske. Z večjimi napadi so poskušali vdreti tudi na predele našega osvobojenega ozemlja.

13. novembra 1944 je nad 5000 močnem in belogardistične vojske hotelo vdreti v osvobojeno Belo krajino. Sovražnik je skoncentriral glavno silo v obliki elitnih sil v Novem mestu in Kočevju, kjer je imel močno utrjene postojanke. Sem je prišlo več pokretnih belogardističnih bataljonov ter večjih in manjših nemških enot iz sosednjih postojank in tudi iz Ljubljane. Ta vpad je nedvomno imel še drugi namen. Bil je zadnji poizkus obvladanja zaledja v postopnem umikanju njihovih razbitih edinic od juga, s katerimi so hoteli obdržati zveze.

Bilo je zelo slabo, megleno in deževno jesensko vreme in naše edince so bile od vsakodnevnih težkih borb močno utrujene in izčrpane. Sovražnik je začel prodirati iz Novega mesta preko Uršnih sel in Semčica naprej v Belo krajino. Drugi del sovražnikove vojske pa je prodiral iz Kočevja preko Koprivnika in Nemške loke v srce osvobojene Bele krajine — Črnomelj. Bil sem s svojo VIII. slovensko narodnoosvobodilno brigado v Suhi krajini, kjer so čakale tudi ostale edince

Mladina nižje gimnazije v Trebnjem napoveduje ob sprejemu v LMS tekmovanje vsem nižjim gimnazijam v Sloveniji

Mladina nižje gimnazije Trebnje je na svoji slavnosti konferenci ob priliki sprejetja LMS sklenila, da bo z vsestranskim tekmovanjem pričakala V. kongres LMS. Zadala si je nalogo, da bo skrbelo za čim boljše učenje, širila svoje politično ozorje in v ta namen prešturila material VI. kongresa KPJ ter spremljala tekoče politične probleme. Tudi v bodoče bo sodelovala v dramski, baletni, folklorni in šahovski sekciji kulturno umetniškega društva »Josip Jurčič«. — V okviru SKUD bo uprizorila mladinsko igro »Princeska in pastirček«. Do kongresa bo izvedla šahovski turnir za prvenstvo šole. V času semestrskih počitnic bo aktiv priredil mladinski izlet. V kar največjem številu se bodo vključili v TD Partizan. V delu se bodo povezali z ravnateljstvom šole in s starši. Podprli bodo prizadevanje krožka Zarja. Pomoč bodo nudili tudi pionirski organizaciji na šoli. Pridobiti bodo skušali čimveč naročnikov na »Mladino«. — Tekmovanje napoveduje vsem nižjim gimnazijam v Sloveniji.

žepu. Da bi te vrag Matevž, sem si rekel. Po kuhinji je šarila Milenica, to se je videlo s ceste. In pa dišalo je po krvavicih. Nas, partizane je vedno grizlo po črevesju. Zdrav si bil šele, ko si stresel tri porcije vase. Ko me je tistikrat tretjič uščinilo v želodcu, sem butnil kar tja k njim v kuhinjo, kjer je bila Milenica in pa krvavice. Debelo me je pogledala in sem jo pobozal. Potlej sem sedel v kot in s pogledj drezal in božal debele krvavice, ki so se cvrle v peči. Milenica je razumno dekle in je takoj vrgla dve zame v skledo in pa kruha je prinesla. Zavriskal bi, ko ne bi bil na straži. Ker pa sem bil na straži, sem jo samo tiho ugriznil sredi lica in tiho sem ugriznil kasneje tudi v krvavico. V tem je zunaj nekaj zapropotalo, prirgovilo v vežo in butnilo v kuhinjo. Belogardist s povešeno črno kapo in pa še eden. Krvavica mi je gledala iz ust in gladko bi planil skozi okno, če bi potlej ne bilo Milenico sram, da ima takega junaka. Lepa je ta kaša, Martin, sem si takrat pravil. Lepo si jo skuhal in lepo zahehlil. Kar pojel jo. In sem jedel krvavico. »Daj Milenica prinesi liter iz velikega sodka! Onadva sta na nasprotnem koncu mize vlekla iz cigareta. Požirala sta me z očmi in požirala sta z očmi mojo skledo. Ko je Milenica z litrom odšla se jima je v obeh vžgalo. Pofisnila sta predme cigarete in vrtala vame s pogledom. Prižgal sem cigareto in za pasom odvijal kapico pri bombi. O golobčica moja, če se bosta kaj preveč šopirila bom potrkal po mizi in bo koščkov za vse tri zadosti in še preveč. Ko je prišla Milenica sta zvrčala kozarce in razrezala mojo klobaso, saj

naše divizije. Bilo je pozno ponoči, ko je prispelo k nam obvestilo štaba VII. korpusa s poveljem za protiofenzivo in odločen napad na prodrajčega sovražnika, ki ga je treba za vsako ceno uničiti ali odbiti iz osvobojenega ozemlja. Že v prvih hudih spopadih edinic XV. divizije NOV in POS z Nemci in belogardisti so ti v Pribišju nad Semičem doživeli hude poraze. V ostrih partizanskih juriših je bila sovražna kolona popolnoma razbita in uničena. Nemci in belogardisti so pustili na bojišču nad 60 mrtvih in imeli nad 120 ranjenih. V njihovih vrstah je zavladal silen preplah, ki ga je spremljal paničen beg, tako da tudi mrtvih in ranjenih niso utegnili pobirati.

Druga sovražna kolona ni naletela takoj na odpor naših edinic in je precej nemoteno prodirala skozi Koprivnik in Nemško loko proti Črnomlju skozi sektor, ki je bil v tem času slabo zavarovan s strani NOV in POS. Naša divizija pod poveljstvom komandanta divizije Toneta Vidmarja-Luke je bila po obvestilu hipoma zbrana na Smuki. Komandant Luka je sklical komandante vseh treh brigad VIII., IX. in X. SNOUB in komandanta divizijskega jurišnega bataljona in nam dal, kot po navadi, kratka in jasna povelja. Krenili smo. Skozi požgane kočevske vasi, goličave, grmicevja in gozdove se je tiho in hitro pomikala naša vojska. Gost in hladen jesenski dež nas je hudo močil in snežne krpe so nas odevale. Pod nogami je pljuskala voda in blato, ki se je mešalo s snegom. Ničče ni tarjal, ne utrujeni in resni obrazi borcev so se spogledovali. Potpežljivo smo korakali dalje, dokler se nismo znašli v požgani kočevski vasi Golobnjek, kjer smo imeli kratek počitek. Naši obveščevalci in izvidniške skupine so hitro ugotovile, da so v Koprivniku močne enote sovražne vojske, ki so se gibale tudi v okolici in živahno patrolirale po cesti proti Črnomlju. Krenili smo dalje, to pot v sovražno zaledje. S svojo VIII. brigado Franca Levstika in z jurišnim bataljonom sem krenil proti požgani vasi Hrib, kjer so stali močni sovražni oddelki.

V meglenih jutranjih urah smo zasedli položaje in se pripravili za borbo ter vroč sunek sovražniku v hrbet. In res se je tako zgodilo. Ze čez nekaj trenutkov se je vnela strašna borba; spremljal jo je velik preplah sovražnika, ki smo ga v sunku obkolili in spravili v križni ogenj našega orožja. X. brigada je navalila na sovražne oddelke v Koprivniku in obenem zavarovala levi breg naše brigade. V prvih juriših nam je padel približljivi borec Grahek, mi pa smo se še z večjo silo zagrizli v borbo. Junaško so se borili naši borci. Krogle so zadevale v polno, da je sovražna vojska padala kot jeseni listje z drevja.

Sovražnik je zbral svoje zadnje moči, mi pa smo udarili z novim jurišem. Kot levi so ob spremljavi silnega ropota naših brzostrelk, bomb in mitraljezov planili naši borci na sovražnika. Se četrte ure ni minilo in že je bilo v vasi Hrib vse končano. Le nekaj sovražnikov in izdajalcev je zbežalo, med njimi na žalost tudi izdajalski sin Rupnika — Vuk, ki je jokaje pribežal v postojanko v Kočevje le z nekaj belogardisti svojega bataljona. Drugi pa so za vedno položili orožje in nehali gati po naši slovenski zemlji. Na bojišču je obležalo nad 200 mrtvih in veliko ranjenih Nemcev in belogardistov. Naše izgube so bile majhne. Tudi pet kamionov z orožjem, velikanskimi količinami municije, hrane in obleke je prišlo v naše roke. Naši borci so tako pozdravljali sovražnika na vsej njegovi poti. Ko smo se po končanih bojih 14. in 15. novembra pomikali skozi

nisem nič več mislil na jed. Potem se jima je razvezal jezik: Petdeset jih je. Tu počivajo in pa čudno se jim vidi, da ni v vasi banditskega stražarja. Za glavino vedo in če dobe v roke Pukarjevega Matevža, ki je tu domačin, bodo košeki...

»Milenica, še po en liter, sem zarobantil.
»Ne vem, dragi. Strah me je, ker luč slabo sveti, pojdi z menoj!
»Presnete babnice! Človek bi se vas moral kar naprej tiščat, a sem bil hud. Neumno sta se režala. Prijela me je pod roko, a na stopnicah sem se ji iztrgal in planil med njive. Spotikal sem se, padel in spet tekel, samo da bi prišel pravi čas.

Med tem je Jera spraševala pri Barboričevih zame. Onima dvema je zaprlo sapo, treščila sta ob steno, tipala za vrati in se divje zapodila na cesto.

Cakali smo jih. Cakali smo jih sredi mrzle zimske noči. Zapraskalo je nato pri nas in pri njih, kresalo se je tu in tam. In še kasneje je regljalo samo pri nas. Bežali so in cepali v sneg. In to je vse.

Pakarjev Matevž je zdaj tiho. Navihano mežika, ker je vesel, da mu ni treba piti. Vina se boji bolj kot revmatizma. Martin nagiblje polič nad kozarci in vsi zapojejo: »Ko so fantje proti vasi šli...«

Vetajam, poslavljam se in odhajam. Nocoj moram še k Micki v vas. Mi je rekla, da bo huda, če me ne bo.

Na vasi lajajo psi. Skozi gole veje se pretaka mesecina in v bregu nekdo vriska.

Fecelj

Bukovo goro proti Beli krajini skozi vas Slaba gorica in Ovčjak preko Toplega vrha in Mavrlena, smo ob cesti našli veliko opuščenih vozov, naloženih z mrtvimi trupli Nemcev in belogardistov, ki so za svoje krvavo protiljudsko izdajalsko delo našli zasluženo plačilo.

Jože Ožbolt, podpolkovnik

V zgodovinskem smislu je socializem v svetovnem merilu že zmagal

»Mislim, da je vprašanje borbe proti zaostalosti in borbe proti vsemu tistemu, kar nas vleče nazaj, da je v tem procesu treba računati z močnim vplivom konservativnih reakcionarnih sil tudi iz inozemstva. Ne moremo graditi socializma za prti sami vase. Socializem gradimo v sklopu sveta, za katerega danes po mojem mišljenju ni moremo več reči, da je to kapitalističen svet v starem smislu, ampak ga gradimo v sklopu sveta, ki ga označuje neka splošna kriza kapitalizma, o kateri smo govorili pri nas pred leti, ki se označuje s tem, da se kapitalizem ne more več frontalno in načelno boriti proti socializmu, proti razvijanju socialističnih tendenc v svetu, ampak da se bori proti temu v glavnem podtalno, toda se bori z močnimi pozicijami. Mi vemo, da morajo danes prihajati pred svoje volivce s socialističnimi parolami celo najhujši reakcionarji v zapadnem svetu. Mi vemo, da imajo danes socialistične parole v svojem programu najbolj klerikalna politična gibanja na zapadu. To dokazuje, da je socializem v bistvu prodel, da je v zgodovinskem smislu tako rekoč v svetovnem merilu že zmagal in da gre za to, da mi čim hitreje pride mo do popolne zmage tega socializma v tem smislu, da socializem zmagaja v celoti tudi v zavesti naših ljudi. V zavesti ljudi v svetovnem merilu pa tak socializem še ni zmagal. Zaradi tega še lahko razna konservativna, reakcionarna in klerikalna politična gibanja na zapadu manevrirajo in še lahko dobijo volivce na svojo stran ter zavirajo normalen razvoj socializma v svetu. Mislim, da je treba s tega stališča gledati na vprašanje borbe proti reakciji tudi pri nas, ker od tu pravzaprav izvira vsa moč, ki jo ta reakcija pri nas danes še lahko ima. Ta reakcija ne more imeti nobene notranje moči pri nas s teh dveh odstotkih, ima pa moč v tem, da še lahko izkorišča splošno zaostalost ljudstva, izrablja še nezadostno politično zavest širokih ljudskih množic v svetu in tudi pri nas. Končno predstavljata stalno oporo in bazo, na kateri lahko reakcija pri nas deluje, neka sentimentalnost našega

DELO LJUDSKE TEHNIKE V KOČEVJU

V začetku leta 1952. po reorganizaciji LT, so je delovanje klubov LT zelo poživilo. Do tega časa je Ljudska tehnika v glavnem delovala samo v Kočevju in Ribnici, po ostalih krajih in vaseh pa so ni mogla razviti.

Na skupščini, ki je bila 20. marca, so sprejeli vsa sklepeva za poživitev dela Ljudske tehnike.

V Kočevju deluje padalska sekcija, ki je prišla z začetnim padalskim tečajem, na katerem je položilo izpit 12 mladincev in štiri mladinke. Padalska sekcija v Ribnici je imela 15 tečajnikov, ki so vsi položili izpite in praktično skakali. Aeroklub Ko-

čevje in Ribnica, sta poslala v Ljubljano na skakalne tečaje 18 tečajnikov. Skakali so z motornega letala in dosegli pravo lepoto uspeha. Na Bošaki skupina padalcev in padalk iz Kočevja in Ribnice so se udeležila republiškega tekmovanja v Celju. Rezultati republiškega tekmovanja so naslednji: Ženska skupina Aerokluba Kočevje je zasedla prvo, četrto in šesto mesto. Kot prvak Slovenije v ženski ekipi je dosegla prvo mesto Dragica Otar, najmlajša padalka iz Kočevja. Moška ekipa je dosegla tretje mesto v Sloveniji.

Aeroklub Kočevje in Ribnica sta sklenila, da ustanovita v Ribnici jadralno šolo, v kateri se bodo mladinci naučili letanja. V ta namen so že nabavili dve jadralni letali znamke »Vrabec« in drugi potrebni material. V Kočevju in v Ribnici so je pred kratkim pričeli A in B tečaj za padalce. Za nadaljnje pospešeno delo Ljudske tehnike predvidevajo, da bodo pri obeh aeroklubih usposobili kader za nastavnike modelarske, padalske in jadralne sekcije. Ustanovili bodo nove klube in razširili delo med zmožnimi klubi v okraju, kar bodo predvidoma uresničili šele prihodnje leto.

Poglejmo še malo delo drugih klubov LT. Avto-moto društvo letos ni moglo posebno razmahniti obsega svojega delovanja, ker so imeli vsa okvar pri motornih vozilih, katera so stalno popravljali. Nekatera društva pa so letos prodala ali zamenjala vozila, zato niso mogli začeti s praktičnimi vajami.

V Sodrčici je Okrajni odbor Ljudske tehnike organiziral nov klub avto-moto društva. Nabavil je avtomobil znamke »PIGGO«, ki bo v najkrajšem času popravljeno in usposobljen za avtošolo v Sodrčici.

Fotomateriji so imeli letos tečaj in so ga vsi zadovoljivo opravili. Sedaj so pripravljali na drugi. B tečaj.

Okrajni odbor Ljudske tehnike namerna vsa poživiti delo vseh klubov. Organiziral bo razna predavanja iz tehnike strojev, elektrike itd. Po šolah in raznih krožkih bo vzpostavil društva LT.

Tešave pri opravljanju raznih poslov LT so v tem, da ni na razpolago dovolj potrebne materialne zasluge za modelarje in radio-amaterje. Za nabavo tega pa bi bil potreben kredit, ki bi bil težen za 50 % nižji, kot je bil planiran. Največ pomoči pri delu raznih sekcij Ljudske tehnike je doslej dajal rudnik rjavoga premoga v Kočevju.

Franc Drobniš

Dober začetek zdravstvenih tečajev za dekleta

Zdravstveni tečaji za žensko mladino so se začeli pretekli teden v vsem novomeškem okraju. Tečaje imajo na 41 solah, obiskuje pa jih doslej 51 deklet. Obisk je posebno dober v St. Lovrencu, Malem Slatniku, Zagradcu in Podgradu, kar je zaradi precejšnje zaostalosti v teh krajih toliko bolj razveseljivo. Doslej je zajetih v tečajih 80 odstotkov deklet.

Obrtniki v Črnomlju so volili v zbor proizvajalcev

Dne 22. novembra so se zbrali črnomeljski obrtniki v lepo okrašen sindikalni dvorani k volitvam v zbor proizvajalcev. 46 delegatov je izvolilo v okrajni zbor proizvajalcev tri odbornike, 18 odbornikov pa bodo izvolili delavci in kmetje-zadružniki. Ob tej priliki so obrtniki živo diskutirali o splošni gospodarski dejavnosti, o razvoju obrtniškega okraja in o novih obrtniških kadrih v Beli krajini.

Z volitev so zbrani obrtniki poslali brzojavko tovarišu Borisu Kidriču, v kateri želijo ljubljencemu predsedniku Gospodarskega sveta FLRJ skorajšnje okrevanje.

-ak

ROD GORJANSKIH TABORNIKOV zmagovalec v tekmovanju slovenskih taborniških enot

Taborniki Novega mesta, doslej zbrani v samostojni Družini gorjanskih tabornikov, so počastili letošnji državni praznik z ustanovitvijo Rodu, ki združuje že 180 mladih in odraslih ljub-

S pohoda Novo mesto—Frata—Toplice dne 13. septembra 1952

teljev prirode. V času od ustanovitve taborniške družine — letos 27. aprila — do pozne jeseni so se vrste prvih dolenskih tabornikov pomnožile za dve samostojni družini tabornikov v gimnaziji, na družino rjavih medvedkov — tabornikov pionirčkov na osnovni šoli, na družino fantov in deklet iz vrst obrtniške in delavske vajeniške mladine, starejši taborniki pa so pred kratkim ustanovili klub.

Pregled dela so podali taborniki v nedeljo 30. novembra v risalnici gimnazije ob navzočnosti lepega števila staršev, zastopnikov šolskih oblasti ter

starešine Zdrženja tabornikov Slovenije, prof. Zivka Lovšeta. Lahko trdimo, da je tabornišvo že osvojilo srca starih in mladih ljubiteljev prirode in mnogih staršev, ki so uvideli koristnost vzgoje mladih ljudi sredi prirode. Letošnji trije taborniki na Otočcu ob Krki so prebili led in odprli taborništvu vrata, mladini pa vstop v zanimivo, sodobno vzgojno organizacijo. Od julija do konca oktobra so novomeški taborniki tekmovali v počastitev VI. kongresa KPJ, ki so ga napovedali taborniki Rodu heroja Staneta iz Slovenske Bistrice. Plemenita borba v pridobivanju taborniškega znanja, v vodstvu tabornikov, izletih in partizanske kraje ter v vsestranskem taborniškem udejstvanju je bila trda, saj so se za naslov zmagovalca potegovali taborniki Rodu mladih borov iz Ajdovšine, Družine treh smrek iz Sevnice, Rod Črnege mrava in Zmajev rod iz Ljubljane, Rod posavskih kresov iz Krškega, Rod jeklarjev z Jesenic in Rod severnih šotarov iz Maribora.

Pred dnevi so dobili novomeški taborniki doslej najvišje priznanje svojega dela: v tekmovanju na čast VI.

kongresa KPJ so dosegli v Sloveniji prvo mesto pred Rodom mladih borov, ki je dosegel drugo mesto, ter Rodom Črnege mrava in Zmajevim rod, ki si delita tretje mesto.

Starešinska uprava ZTS je poleg priznanja dodelila novomeškim tabornikom tudi praktično darilo: kuhinjsko posodo za tabornjenje, ki jo je daroval Svet vlade LRS za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti.

Novomeški taborniki so sklenili, da bodo s skromnim in vztrajnim nadaljnjim delom potrdili, da so vredni visokega priznanja in lepe nagrade. V delovni načrt za leto 1953 so si postavili vrsto obsežnih nalog, ki jih bodo utrjevale v taborniškem znanju, krepitvi in nadaljnji rasti organizacije. Ena izmed najbolj perečih nalog bo skrb za društveni prostor. Starši in taborniki so izrazili na ustanovnem obnem zboru rodu veliko željo, da bi si v Ragovem logu postavili taborniški dom, zbirališče mladine in odraslih ljubiteljev prirode. Ze vneprej prosijo ljudsko oblast za nadaljnjo pomoč in naklonjenost, ki se je bili deležni tudi doslej.

Tovarišu Titu in vsem delegatom VI. kongresa Zveze Komunistov Jugoslavije želimo nadaljnjih uspehov pri utrjevanju in razširjanju vrst ZKJ!

Z novimi delovnimi uspehi smo tudi letos proslavili 29. november — Dan republike, praznik socialistične domovine Federativne ljudske republike Jugoslavije!

S Titom v srečno bodočnost!

DELOVNI KOLEKTIV
INDUSTRIJE PERILA — NOVO MESTO

Za zdravo rast mladinskih organizacij

Letne okrajne konference, ki je bila 30. novembra v Novem mestu, se je udeležilo nad 130 delegatov in 30 gostov. Med njimi je bil tudi član CK LMS tov. Franček Mirtič. Obširno poročilo o delu mladinskih organizacij v okraju je prebral sekretar Ludvik Kebe, ki je kritično obdelal dobre in slabe primere iz življenja in dela mladinskih organizacij.

Poročilo in razpravljanje številnih delegatov je govorilo o dejstvu, da so lani in letos nekatere mladinske organizacije vodile premalo skrbi o svojem članstvu. Zato je dobila ponekod protiljudska duhovščina velik vpliv na mladinske vrste (primer Dobriča, kjer zahaja 90 odstotkov mladine v cerkev, v mladinski organizaciji pa vlada mladenost in životarjenje). Vpliv klera se opaža v kulturno-prosvetnem življenju mladine v društvih, ki sestavljajo marsikje večino članstva teh društev. Napačna vzgoja nujno rodi dvojničje, zato je mladinska konferenca postavila sklep, da je treba izvesti diferenciacijo v samih mladinskih vrstah: ne moreš biti hkrati član Marijine družbe in mladinske organizacije! Eno ali drugo, mladenčev pa mladinska organizacija ne potrebuje!

Vprašanje zabave naše mladine so nekatere organizacije razumele napačno. Ni zabava samo v plesih, veselicah in pikančevanju. Zal so na tako pot krenili nekateri mladinski aktivni, ki pozabljajo na vrednost in pomen izletov, kulturnih prireditev, pevskih nastopov, fizikolturnega udejstvovanja itd. Razvedrilo kot ga je n. pr. pripravila mladina v Podgradu, kjer so na veselici organizirani mladinci in mladinke lahko dobile vino po nižjih cenah kot

neorganizirana mladina, je treba obsojati in se proti takemu poenostavljanju vprašanja zdrave zabave ostro boriti!

Se se pojavlja izkoriščanje vajeniške mladine, pri čemer molče mladinski aktivni in starši takih vajencev. Do takih pojavov prihaja pri zasebnih mojstrih in državnih obratih, zato bi morali aktivni posamezne primere odločno razkrinkovati in izkorističevalce obsojati na javnih sestankih.

Bolj kakor doslej bo treba predvsem kmečko mladino vključevati v zimske kmetijske šole in izobraževalne tečaje. O obeh vprašanjih je konferenca obširno razpravljala.

Seveda pa je kljub napakam delo mladinskih aktivov tudi letos obrodilo veliko in lepih uspehov. Približno 80 odstotkov vse mladine v okraju je sodelovalo v tekmovalstvu na čast VI. kongresa KPJ. 25.000 prostovoljnih delovnih ur je bilo pri tem delu opravljenih, prirejenih nad 80 kulturnih prireditev, 5 aktivov LMS na novo vzpostavljenih, v mladinske vrste pa sprejetih 425 članov. Lepe uspehe je dosegla mladina gimnazije v Novem mestu in Trebnjem, zlasti pa mladina na Dvoru pri Žužemberku, v Jurki vasi, Smarjeti, Otočcu in še nekaterih drugih krajih. Mladina z Dvora je dobila na konferenci prehodno zastavico kot najboljši aktiv okraja, v stalno last pa so dobili zastavice aktivni v Jurki vasi, v Tovarni igrač in aktiv učiteljska v Novem mestu.

Ne smemo tudi pozabiti velike udeležbe mladine na zborih volivcev in predvolilnih sestankih. Med kandidati je 30 mladincev in mladink, ki bodo v nedeljo 7. t. m. med tistimi, ki bodo

voljeni v nove občinske ljudske odbore.

Pereče vprašanje mladinskih organizacij v okraju je vključitev 3500 mladincev in mladink v organizacijo, ki stoji zdaj še ob strani oz. jih aktivni sploh še niso zajeli.

Konferenca je izvolila 21-članski okrajni komite LMS, tričlanski revizijski komisijo in tri delegate za V. kongres Ljudske mladine Jugoslavije. Za sekretarja OK LMS je bil ponovno izvoljen tov. Ludvik Kebe.

Poleg zmagovalcev so dobili mladinski aktivni iz Straže, Otočca, Mirne peči in še nekaterih krajev pohvale in diplome. Konferenca je sprejela vrsto delovnih sklepov in odposlala tovarišu Borisu Kidriču pozdravno pismo s toplimi željami, da bi čimprej ozdravel. CK LMS je bila odposlana pozdravna brzojavka.

kulturno-umetniško društvo v Metliki je imelo občni zbor

V torek 18. novembra je metliško kulturno-umetniško društvo imelo svoj letni občni zbor. Čez osemdeset ljudi, med katerimi je bilo tudi precej mladine, se je udeležila tega letnega obratuna kulturno-umetniškega dela v domačem mestu. Navzoči so bili tudi mnogi zastopniki občinskih množičnih organizacij in predsednik okrajnega odbora Ljudske prosvete prof. Karel Sterbenk iz Crnomlja.

Društvo, ki s svojim delom prednjači v Beli krajini, je imelo sedem odsekov, od katerih sta bila najdelavnejša godbeni (vodja Silvo Mihelič) in pevski (vodja Lojze Pahor). V minulim letu je bila osnovana tudi mladinska godba na pihala, ki šteje sedaj 19 mladincev in pionirjev ter je imela v začetku marca svoj prvi javni nastop, ki ga je kasneje Radio Ljubljana posnel na magnetofonski trak. H godbi se še vedno prijavljajo novi mladinci, težava pa je z nabavo novih instrumentov. Tudi klavirska in harmonikarska šola, ki jo vodi tov. Pahor je lepo uspevala in so njeni gojenci prav tako spomladaj izvedli svojo javno prireditev. Društvo je imelo več gostovanj po Beli krajini, pri čemer so bili zlasti delovni mladi godbeniki, mali godalni orkester in pevski zbor.

Poleg obeh gornjih odsekov pa se je to leto dobro uveljavila metliška folklorna skupina (vojarinka Marica Zupančič), ki je sodelovala pri treh proslavah, zlasti pa je bila uspešna v aprilu, maju in juniju letošnjega leta, ko so njeni člani nastopali pri snemanju dokumentarnega filma »Pomlad v Beli krajini«, ki ga je posnel tov. Metod Badijur: S tem filmom bo znanecem ohranjen lep kos pristnega belokranjskega življenja.

Za sledeče poslovno leto je bil sprejet obsežen delovni načrt. V vse odseke je pritrjena zlasti mladina, ki je zadnje čase prav za kulturno delo pokazala mnogo zanimanja. Razglabala se je tudi dramska skupina, za Ljudsko univerzo pa je treba dobiti kvalitativne predavatelje. Tudi šah in Ljudska knjižnica bosta močno poživljena. Predvidena so številna gostovanja v okoljskih vaseh.

Na občnem zboru je članstvo sklenilo, naj se društvo izveduje preko belokranjskega rojaka, člana CK KPS, leta 1942. umrlega inš. Janezu Marečiču iz Krasince. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen skoraj ves stari odbor s predsednikom prof. Jožetom Durarjem na čelu.

Partizan TELESNA VZGOJA

Vsem članom in članicam TVD Partizan!

V nedeljo 7. decembra bomo volili odbornike v občinske in okrajne ljudske odbore, naše zastopnike v organih ljudske oblasti. Pokazimo našo državljansko zavest s tem, da bomo med prvimi volili v obeh voliščih naših vasi, trgov in mest! Volimo socializmo, predane kandidate, katerim bomo zaupali podstano naše ljudske oblasti v prihodnjih letih, volimo žene in moške, ki so že s svojim dosedanjim delom potrdili, da jim je pri srcu svoboda in neodvisnost naše socialistične domovine! Naša država posveča čedalje večjo pozornost

in pomoč telesni vzgoji državljanov — potrdimo zato našo hvalečnost za zgodnjo udeležbo na volitvah, volimo zato najpredanejši in najdelavnejši tovarišice in tovariše!

Okrajni odbori TVD »Partizan« v Crnomlju, Kočevju in Novem mestu

Zakaj v Mokrionogu ni mogoče ustanoviti TVD Partizana?

V Mokrionogu do nedavnega s fizikulturo nikakor ni šlo naprej. Ze kmalu po volni ustanovljenemu društvu je le malo časa delovalo. Ljudje, ki so bili za obstoj društva odgovorni, so prekmalu vržli puško v koruzo in dopustili, da društvo propade. Nesporazum glede uporabe bivšega telovadnega doma se ne more biti zadosten vzrok, da društvo preneha delovati in da v telovadnem domu ne ostane niti sledu po fizikulturi, je moralo telovadno orodje romati na prsto iz dvoran! Več časa je bilo izpostavljen vsem vremenskim neprilicam in mu je grozilo popolno uničenje.

Toda tudi v Mokrionogu ne mislijo vsi enako. Zopet so se zbrali nekateri prijatelji fizikulture in sklenili sklicati ponoven sestanek z namenom, da se oživi telovadno društvo. Nanj so povabili bivši odbor in vse možne organizacije. Prišlo pa je le nekaj članov starega odbora, nekaj mladine in pa kar moramo posebej pohvaliti, krajevno učitelstvo, ki je pokazalo mnogo razumevanja za ustanovitev telovadnega društva. Množične organizacije se svojih dolžnosti niso zavedale in vso poslahe na sestanes niti enega zastopnika! Vendar je sestanek kljub temu dosegel svoj namen. Postavljen je bil iniciativni odbor za ustanovitev društva, ki bo do ustanovitve občnega zbora TVD Partizana skupno s šolo upravljali in oskrbovali telovadno dom. Prav tako se bo zavel, da se spravi telovadno orodje tja, kamor spada. Iniciativnemu odboru želimo, da ustanovni občni zbor čim bolj temeljito pripravi in enako uspešno izvede ter izbere tak odbor, ki bo društvo v vseh ožirih uspešno vodil.

TVD Partizan Novo mesto prejel pohvalo in priznanje

Uredništvo »Ljudske pravice« je razpisalo tekmovalje telesnovzgojnih društev Partizan in darovalo v ta namen lep prehodni pokal. Te dni je bilo tekmovalje zaključeno.

ŠAH NA POTI NAPREDKA

Mitja Sila že drugi zmagal na brzoturnirju

V petek popoldne je bil na novomeški gimnaziji odigran II. letošnji brzoturnir SD »Stojan Puc«. Kakor je bilo pričakovati, je tudi na tem tekmovalju zmagal Mitja Sila, ki je premagal vse svoje nasprotnike razen Škerjca s katerim je remiziral. Od 11 možnih je dosegel 10,5 točk. Glavni konkurent za prvo mesto mu je bil mladinski prvak SD »Stojan Puc« Anton Sicerli, ki pa se ne tako kot bil moral zadovoljiti z drugim mestom. Dosegel je 9,5 točk. Za prvomestovnika, ki sta bila obenem tudi edina nepremagana, so se zvrstili Japelj in Kruljac s 7,5, Črček s 7, Dejak s 6, Tratnik s 5,5 točkami in drugi. Brzoturnir, ki je bil prirejen v čast Dneva republike, je bil precej močnejši od oktobrškega, vendar se ne tako kot bil moral upam, da se bodo te isti dilakšahisti, ki do sedaj niso hoteli sodelovati na brzoturnirjih spametovati, ker so taka tekmovalja tudi pot do napredka v šahu.

Na praznik obletnice ustanovitve nove Jugoslavije je bil v Trebnjem organiziran moštveni brzoturnir za dolenske pionirske ekipe. Poleg gimnazijskih ekip iz Crnomlja, Metlike, Stične, Kočevja in Sentvidja je sodelovala tudi pionirska ekipa novomeške gimnazije. Osem ekip z okoli 50 tekmovalci se je borilo za najboljša mesta. Najboljši so bili pionirji Crnomlja, ki so dosegli 32 točk pred pionirji prve trebanjske ekipe. Na tretjem mestu je bila ekipa Stična, za njo pa še ekipe Kočevja, Metlike in Novega mesta, Trebnja II. in Sentvidja. Najboljše ekipe in najboljši posamezniki so prejeli lepa praktična darila.

Pionirji šahisti so tekmovali v Trebnjem

Zelimo, da bi se tako pionirska tekmovalja še prirejala, ker se na podlagi takih

tekmovalj krepijo prijateljske vezi med pionirji-šahisti in pa šahovskimi organizacijami na gimnazijah na Dolenjskem. Potrebno je, da se tudi ostali šahisti Dolenjske na podlagi različnih tekmovalj povežejo med seboj, ker tesno sodelovanje tudi vodi k uspehu.

V Crnomlju skrbijo za šahovski naraščaj

Ko so se v Crnomlju začela razna tekmovalja, je sklenilo tudi pionirsko vodstvo, da priredi pionirsko prvenstvo v šahu. Tekmovalje je v polnem razmahu; pionirji se kosajo v divjih bitkah, kdo bo boljši. Največ je presenečenj, ki jih pripravljajo Jože Kapš iz I. c. razr. gimnazije. O zaključku turnirja bomo še poročali. —tko

Delo prirodoslovnega krožka

Prirodoslovni krožek na novomeški gimnaziji deluje že tretje šolsko leto. Tudi letos je že pričel delati. Po občnem zboru, ki je bil meseca oktobra, je imel še dvoje predavanj: »Kako proučujemo narodo« in »Plavž«. Na obeh je predaval prof. Fabjan, ki se požitvalno trudi za prirodoslovni krožek. Posebno zanimivo je bilo drugo predavanje. Po uvodnih besedah so se člani krožka seznanili z železnimi rudami in s postopkom za njih predelavo, nato pa so si ogledali film »Plavž«, ki jim je shematično prikazal proces dela v plavžu.

Člani krožka imajo v načrtu tudi ogled jeseniške železarnice, za kar so že dobili dovoljenje.

Smučarji Novega mesta, Smihela in Ruperčvrha

Udeležite se prostovoljnih del pri graditvi smučarske skakalnice pod Rokom pri Smihelu! Izkoristimo ugodne dneve, dokler ni snega, da nas ne prehitijo zima s svojo belo opojnostjo! Prinesite s seboj lopate in krampe, da bomo čimprej postavili most in uredili doskokišče! Pokazimo, da bo smučarstvo s smučskimi skoki ved uspevalo na dostojni pišni tudi na Dolenjskem!

TVD Partizan Novo mesto

Okrožno prvenstvo v namiznem tenisu

Preteklo nedeljo je bilo v Crnomlju v prirediteljskega TVD Partizana okrožno prvenstvo v namiznem tenisu za novomeško okrožje. Udeležili so se ga tekmovalci domačega društva, Novega mesta in Metlike, med tem ko Mirna in Trebnje nista prijavila nobenega tekmovalca, dasiaravno vemo, da je prav na Mirni peči več dobrih igralcev. Solidno znanje je pokazala ekipa iz Novega mesta, ki je osvojila vsa prva mesta in prejela lep pokal. Prvaki so postali: pri mladincih Rustja, pri članih Medić, pri članicah Misljeva, pri parih članov Medić-Zurčič, pri parih mladincev Rustja-Pavlič in pri mešanji parih Medić-Ostankova. Vsi imenovani so člani TVD Partizana Novo mesto.

DOLENJSKA VABI

(Ob občnem zboru Planinskega društva v Novem mestu)

Narava ni dala Dolenjski visokih planin, ki s svojo belo opojnostjo privlačujejo hribolazce in plezalce, dala pa ji je ljubko in romantično srednjegorje, kateremu kraljujejo Gorjanci, Rog in Kum. O, tudi tu je najti bele opojnosti! Krasna smučišča se kar sama ponujajo. Temne grape, žlebovi, po kotline in bistri izviri, stoletni gozdovi, strma pečevja, vse to daje našim goram neki posebni mik, ki zamamlja človeka, da si ga še in še želi. In končno, po teh grapah in žlebovih, po tem našem lepem hribovju so se zbirali naši hrabri boreci, iz teh host so tolkli okupatorja, dokler se ni klavirno umaknil z naše zemlje. Marsikateri borec pa je v teh hostah omanhl in temne bukve mu šume nad grobom pesem uspavanko...

Gorjanci, Opatova gora, Rog, Kum, Trška gora, Vinji vrh, pa Gače in Mirna gora, dvoje zdravih toplic, pa ljubko, na strmi skali čepeče starodavno Novo mesto kot izhodiščna točka v naše lepe kraje in gore, pa tiha, staroslavna, sredi zelene Krke sanjajoča Kostanjčeva in »dolenjsku mejestu« Sentjerne in pisane, med zelenjem skrite vasice nabega Podgorja — vse, vse vabi, vabi: pridi in naužij se dolenjskih lepote!

Ponižna čepi sredi gorjanskih gozdov planinska kočja novomeškega planinskega društva, Dom narodnega heroja Vinka Padersiča. Koča je stalno odprta in oskrbovana. V njej dobiš skoraj kar požešiš in skoraj za isto ceno kakor v dolini. Prijazna oskrbnica kaj rada preseneti gosta s kako posebno postlastico. Koča ima več sob z devetimi posteljami ter skupno ležišče, kjer je prostora za 16 ljudi. V pritličju je velika, prijazna gostinska soba z veliko kmečko pečjo, ki daje sobi prijazen videz domačnosti. Tudi okolica kočje je krasna in poživljiva jo slavnostni izvirek »Gospodična«. Veliko truda, naporov, dela in stroškov je veljala novomeško planinsko društvo ureditev te kočje. Škoda le, da ni tako obiskovana, kakor bi bilo želeli. Obisk Gorjancev, in tudi kočje, je zelo padel.

V letošnjem letu je bilo v koči le 1362 gostov. Ena, verjetno največjih težkoč, ki ljudem ne dopuščajo tvrstnih izletov v naravo, je prav gotovo občutna podražitev voznine na železnici, pa seveda tudi podražitev vseh življenjskih potrebščin, kar bi pravzaprav prišlo v postev le za oddaljenejši turist, medtem ko bi domačini lahko bolj obiskovali Gorjance, posebno še, ker dobiš v koči pri Gospodični vso oskrbo in ni treba več vlačiti težkih nahrbtnikov gori. Zelo zaželeni so množični obiski in bi morali sindikati tudi v tem oziru svoje članstvo usmerjati v gore. Seveda takih množičnih obiskov, kot ga je doživela »Gospodična« v letošnjem letu, ne želimo. Skupina okrog 60 ljudi je prišla h »Gospodični«, privlekla s seboj več pečenih prašičev, kruha in vina. V koči so zaposlili za ves jedilni pribor. Po hrupni pojedini, pri kateri so zamazali vse mize in vso okolico, so se spet odpravili v dolino, ko so še prej »ponudili« oskrbnici kočje preostanek vina, da bi jim ga ne bilo treba vlačiti v dolino. Ne da bi sploh kaj pospravili za seboj, so se porazgubili, oskrbnici pa je ostalo delo, za katerega ni niti ona niti kočja prejela nikake nagrade. Od takih gostov ima kočja le izgubo. Ne gre tu za ne vem kakšen dobiček, saj je dolžnost oskrbnika kočje, da gre turistom vsestransko na roke in jim da to in ono na razpolago, ker nikakor ni mogoče zahtevati, da se mora vsak turist oskrbovati izključno v koči. Vendar pa tako ponašanje, kot sem ga omenil, nikakor ni pravilno, niti ni to znak pravega in resničnega pojmovanja planinstva in turizma.

Na občnem zboru novomeškega planinskega društva, ki je bil pred kratkim, žal ob zelo majhni udeležbi, je bilo ugotovljeno, da je prvenstveno od strani članstva premalo propagande za naše gore. V bodoče bo treba izvesti pravilnejšo organizacijo množičnih obiskov naših Gorjancev. Društvo ima na razpolago zelo lepe razglednice in tudi na novomeškem kolodvoru je poskrbelo za primerno propagando. Sklep zbora pa je bil, da se zainteresirajo sindikalne podružnice za množične obiske

Gorjancev. S tem v zvezi so bili osvobodjeni tudi predlogi, naj se organizirajo razne planinske prireditve, posebno še na Gorjancih. Ker bo prihodnje leto poteklo 30 let, odkar je bil glavni vrh Gorjancev, Sv. Jera, preimenovan v Trdinov vrh, bo planinsko društvo v Novem mestu to obletnico praznovalo prvo nedeljo v avgustu 1953. V propagandne hamene bodo pozimi predavanja o Gorjancih in drugih naših dolenjskih hribov, da se vzbudi zanimanje za naše gore. Na zboru je bilo tudi omenjeno, da bi zainteresirali Triglav-film, da izdela primeren propagandni film o dolenjskih hribov. S tem bi bila naša Dolenjska dostojno propagirana v svetu, kar bi bilo glede na njene izredne in svetu že znane lepote nujno potrebno. Tudi Planinski Vestnik, ki opisuje samo visoke planine in plezalne ture, bi storil prav, če bi vsaj od časa do časa napisal tudi kaj o Dolenjski, s čimer bi si gotovo pridobil med dolenjskimi planinci več naročnikov. Mnenja smo, da je že čas, prenehati samo z enostranskim propagiranjem planinskih pokrajin.

Dolenjski Prvenstveno se moramo sami zganiti iz dosedanjega mrtvila in na vse mogoče načine prikazovati tujcem lepote naše deželice. Prepričan sem, da nam bo tudi naša ljudska oblast priskočila na pomoč, kakor je na občnem zboru obljubil zastopnik OLO. Izdelajmo si načrt in uresničujmo ga! Naši Gorjanci in naši dolenjski hribi, vsa naša lepa deželica pod Kukovo goro mora zasloveti tako, kakor zasluži.

Na občnem zboru planincev je bilo sklenjeno, da se počasti našega požrtvovalnega dolgoletnega člana in odličnega planincev tova. Vekoslava Liličja s tem, da se po njem pomenjuje pot od tovarne preko Glazarjevega grabna na »Gospodično«. Hkrati je bil imenovan tudi za častnega člana Planinskega društva Novo mesto. Neutrudnemu markacistu in planincu, ki je bolan, želimo, da čimprej ozdravi. Iskreno se mu zahvaljujemo za vse njegovo nesebično delu ter mu k imenovanju za častnega člana prisrčno čestitamo!

čeno. Posebna ocenjevalna komisija je prisodila zmago TVD Partizanu Narodni dom (Ljubljana), kateremu je bil na zelo svečan način, članu CK KPS, leta 1942. umrlega inš. Janezu Marečiču iz Krasince. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen skoraj ves stari odbor s predsednikom prof. Jožetom Durarjem na čelu.

Tekmovalje v počastitev Dneva republike

Odbojka: TVD Partizan (N. m.): JLA (N. m.) 3:0 (15:7, 15:3, 15:0)

V počastitev Dneva republike je bilo 29. novembra ob 10. uri dopoldne prijateljsko srečanje v odbojki med ekipama domačega Partizana in JLA. Partizan je nastopil v kompletni ligaski postavi in je brez težave zmagal. Ekipa JLA je pokazala sicer lepo igranje, vendar ji primanjkuje dobrih napadalcev in modernega sistema igre. Z večkratnimi podobnimi srečanji v doglednem času s pridobitvijo potrebne rutine postalo možno republiškega zareda.

Pri tej priliki svetujemo vodstvu Partizana, da nemudoma stopi v stik z JLA, da se uvedejo skupni treninji vsaj enkrat tedenski, kar bi nedvomno koristilo obojem. Partizan bi v spomladanskem delu slovensko-hrvaške odbojkarke lige nastopil dobro pripravljen, JLA pa bi dobila močno odbojkarso ekipo, ki bi postopoma postala trd oreh tudi Partizanu.

Nogomet: TVD Partizan : Garnizion N. m. 2:5 (1:3)

Popoldne je bilo urav tako v počastitev Dneva republike na Stadionu odigrano prijateljsko srečanje v nogometu. Zaslužen je zmagala ekipa garnizona N. m. V prvem polčasu je bila v tehnični premoči in Partizanu nikakor ni uspelo urediti svojih vrst. Igral je v močno spremenjeni postavi in se igralci niso znašli. Po odmoru je Partizan igral v občajni postavi. Pri stanju 3:2 za Garnizion je kazalo, da bo Partizan izenačil in celo zmagal. S hitrimi predori so stalno ogrožala nasprotnikova vrata. Zamudili so nekaj stoodstotnih situacij, kar bi nedvomno koristilo obojem. Igrarji zaradi nepredvidnosti obrambe nasprotnik dosegel še dva gola. Do zmage je Garnizionu v precejšnji meri pripomogel oster start nekaterih igralcev, ki se je večkrat stopnjeval do groboti, ki je sodnik ni znal pravočasno omejiti. Najboljši igralec na terenu je bil Sitar od Partizana, pri Garnizionu pa je usajal »Ubo« s svojo solidno, tehnično dovršeno igro.

Namizni tenis: V nedeljo dopoldne se je v počastitev narodnega praznika vršil v prostorih Doma JLA namiznoteniški turnir, katerega so se udeležili tekmovalci JLA in Partizana.

Borbe za boljša mesta so bile izredno napeete, kar priča o izenačenosti tekmovalcev. Okrožni prvak Medić tokrat ni imel najboljšega dne in se je moral zadovoljiti s tretjim mestom. Prehitela sta ga Pučko in Šonc, ki sta pokazala prav zadovoljivo znanje. V finalu so se razvrtili tako-le: 1. Pučko, 2. Šonc, 3. Medić (vsi Partizan), 4. Cvetojevič (JLA). Pri mladincih je bil naslednji vrstni red: 1. Pavlič, 2. Berger, 3. Golež (vsi Partizan). K. J.

Tek republike

Vsako leto je 29. novembra v Ljubljani Tek republike. Novomeščani so se udeležili tudi letošnjega teka.

Pri mladinkah je bilo Novomeščanka J. niceva tretja s časom 1:56. Tekla je 400 m v močni konkurenci najboljših tekačic. Pri mladincih je bil naš Zagaj peti. Tako so tudi atleti Dolenjske poleg mnogih domačih prireditev dostojno proslavili naš največji praznik — Dan republike. G. J.

Še nekaj olimpijskih superlativov iz Helsinkija

Največje presenečenje: 12 izboljšanih svetovnih rekordov, od 11 disciplin 29 novih olimpijskih rekordov.

2. Najboljši rezultat: svetovni rekord v desetorboju — Ed Mathias USA.

Najpravoumnejši zmagovalce: je Davis, skok na daljino (2,94 m).

Najbolj prebrisan taktik: Whithead USA (800 m).

Najbolj mučne čestitke: Romizino čestita Mc Kenley za zmago v teku na 100 m, ki se je pozneje izkazala le kot navidezna.

Največja senzacija: zmaga Barthela na 1500 m.

Najslabši rezultat: skok v daljino moški. Najmanjši atlet, japonski maratonec Jamada (144 cm).

Najtežji atlet: Tozi, Italija (112 kg).

Največji atlet: Davis (203 cm).

Najbolj simpatična atletinja: zaprekašica Ecker, Kanada.

Najmanj zanimiva disciplina: skok v daljino moški.

Najbolj izbrpani zmagovalce: vsi finalisti v teku na 400 m.

Najpopolnejša disciplina: 1500 in 3000 m.

Največji aplavz: ko je Richards preskočil s palico 4,55 m.

Najbolj srečen atlet: Mc Kenley s svojo zlato medaljo.

Najbolj vročar atlet: naš Šegedin v teku na 3000 m zapreke, ki je bil v predteku zadnji, a računaj, je, da bo siguren finalist. M. K.

Ali veste ...?

... da se vzposlovanske telovadke na zadnjih olimpijskih igrah dosegajo 10. mesto v skupni ocen. med 18 reprezentancami in ne 12., kakor je bilo pomotoma razglašeno.

... da se beseda gimnastika izvaja iz grškega glagola gymnazein, kar pomeni telovaditi, oz. bi privednika gymnos (nag. gol), ker so stari Grki telovadili popolnoma gol.

... da je do letos samo dvakratni olimpijski zmagovalcec Irec O'Callaghan vrzol kladivo preko 60 m (točno 60,57). Rezultat pa ni bil priznan za svetovni rekord, ker ta krat (leta 1924) ni bila veljavna za mednarodni atletski zvezi.

— Vidiš, Giovanni, dokazal sem ti najvažnejšo prednost čepice — manjši značilni odpor!

Sentlovrenc

Upravni odbor splošne kmetijske zadruge je na pobudo zadrugarjev sklenil prirediti z gradnjo mesarje in obnovno mlekarno. Spoznali so, da je sodobna mlekarna nujno potrebna, ker se vedno bolj krepijo živinorejski odseki. V Sentlovrencu je že bila mlekarna, ki je zbirala dnevno proizvedene količine mleka, vendar tako stroji kot prostori ne odgovarjajo več današnjim potrebam, ima pa kraj zelo ugodno lego za tak mlekarski obrat, ker je na prometnem mestu in zaradi krovnega gospodarskega zaledja, kjer je bila že pred vojno živinoreja glavna gospodarska panoga.

Člani splošne kmetijske zadruge pa tudi že razpravljajo o posameznih poljedelskih kulturah, ki v kraju najbolj uspevajo, kar se bodo pač lotili pridelavati samo takih, ki prinašajo največ dohodka. Pri tem jim dobro služijo izkušnje državnega posestva in kmetijske šole na Mali Loki. Zelo dobro uspeva krompir in bi kazalo, da bi pridelavali dobrega krompirja, določili večje površine in posvetili še več pozornosti.

Velika Loka

Od svojega čistega polletnega dobička je splošna kmetijska zadruga po sklepu zadrugarjev določila za dograditve zadrugarstva doma 1.500.000 din. Zadruga dom, ki je bil že prej dograjen in v celoti dokončan, ni razširjen in preoblikovan, ker je bil prvotno delan po načrtu, ki ne odgovarja vsem potrebam Velike Loke in okolice. Dela na preureditvi in dokončanju doma so v polnem teku in bo lahko že v kratkem izročeno svojemu namenu. Dograjen zadruga dom bo velika pridobitev za Veliko Loko, ki jo Občinski ljudski odbor je sprejel proračun za gradnjo osnovne šole na Čateju, ki je nujno potrebna. Sedaj je namreč pouk v privatni hiši in še to v neprimernih prostorih. Prebivalci Čateja in okolških vasi so občutili vso pomoč.

PISMO Z DOBA

»Tudi mi se borimo za napredek naših vasi«

V nekaterih vasi v časopisju, kako si posamezni kraji prizadevajo za dvig gospodarstva, kako si s pomočjo ljudske oblasti izboljšujejo komunalne naprave in podobno. To je vzpodbudilo tudi pri nas napredneje gospodarstvo in smo sklenili, da najprej nameravamo elektriko v vasi Dob, Velika in Mala Peša, Rdeči kralj, Hrastov Dol, Trnovico, Verd, Podhoršt in Sela pri Dobu. Da bodo vse te

IZ NAŠIH KRAJEV

vasi dobile električni tok nam je potreben transformator in 15 kilometrov omrežja. Po predračunu Elektro Ljubljana bo to stalo nad 3.000.000 din, toda, če številni ne nismo nič nestrani, našli so se seveda tudi posamezniki, ki pravijo, da bomo vsi prodali, če bomo vse to sami plačali, drugi pa spet pravijo, da bodo počakali in si prikupili tok, ko bo napeljava končana in pod. V naprej jim povemo, da se na take ne bomo ozirali in bomo napeljali elektriko tudi brez njih, če pa mislijo, da bodo oni bolj poceni prišli do toka, se postano motijo.

Na zadnjem zboru pa so se precej hudovali, ker jim je davek previsoko odmerjen. Rekli so tudi, da jim ni po volji, da bi jim kdorkoli od finančnih organov meral vino. Nekateri so celo govorili, da gre vse naše gospodarstvo po zili, predvsem pa kmetijstvo, ki po njihovem dozdnevem računju iz dneva v dan hira. Toda njihova črnoglednost vendar ni tako črna, saj je to končno dokazala dolga in plodna diskusija. Glede previsokega davka so ugotovili, da leži krivda na občini, ki je nesorazmerno predpisovala akonizacije. Izvolili so komisijo, ki s stvarnimi podatki predlagala občini, naj to nesorazmerje popravi. Tudi dejstvo, da še nobeno kmetičko gospodarstvo po vojni ni šlo na bobca, jih je nekoliko pomirilo. Neki kmet je med diskusijo iznesel zelo kritične in vsega obsojajoče vreden primer, ki ga je pred kratkim doživel v novomeški bolnišnici. Tam so mu rekli, da bodo njegove noge bolno ženo bolj skrbno negovali, če bo takoj plačal oskrbovalnino za nekaj dni naprej. Mislim, da nekdo izmed bolniškega osebja namenoma seje med naše ljudi tako nezadovoljstvo.

Splošna kmetijska zadruga je spet začela delati. Obnovilo je še sedemdeset najnaprednejših gospodarstev, ki so končno se spoznali, da imajo v njej gospodarske koristi. Zapravili so že za posojilo, s katerim nameravajo kupiti motor, ki ga bodo izkoriščali za pogon vaskih mlatilnic in za žaganje drv. Zelo jih miha tudi traktor, toda za takšno posojilo nimajo dovolj jamstva.

Vesti iz Dobljč

Preteklo nedeljo je Dobljčane in vaščane sosednjih vasi obiskala dijaška kulturniška skupina iz Črnomlju. Pod vodstvom svojega razrednika prof. Karla Strbenka so sestopili s peštrim programom, v katerega so vnesli svojo mladostno študentsko razglednost, katero smo skupaj gledalci ljubili. Prepričani smo, da nas bo pri našem priredovanju podprli tudi okraj Ljubljana-Okolica, okraj Novo mesto pa da nam ne bo delal težav pri izdaji sečnih dovoljenj za kovanje drogove, ki jih na našem terenu ni. Sprejeli smo obvezo, da nam bo elektrika posvetila vasi na praznik delovnega ljudstva maja 1953 in upamo, da bomo to obvezo ob pomoči ljudske oblasti tudi izpolnili.

V Hrastovem dolu gradimo tudi šolo, katerega bo do spomladi gotova. P. A.

za novoletno jelko uprizarili kar tri enodejanske. Da pa bi bili na odru čimbolj pogumni, so se sedaj za to dan z vso resnostjo vneto pripravljajo.

Poleg igralne dejavnosti pa mladinske prav pridno obiskujejo tudi gospodinjstvi tečaj. Ob torkih se seznanjajo s kuharske umetnosti, ob petkih pa se učijo krojiti razna oblačila. Imajo tudi predavanja iz higijene, prve pomoči, nege otroka in vzgoje. V vsebino tečaja so zelo zadovoljne, zadovoljivo pa ni vedno tečaj, ker bi predavanja lahko poslušalo več deklet, ne samo petajst.

Zbori volilcev so po vseh vaseh bivšega KLO prav dobro potekali. Tudi obiskani so bili dobro. Za kandidate so postavili najboljše ljudi, od katerih bodo izvoljeni kar najboljše zastopali svoja volilca v bodočem občinskem ljudskem odboru in Okrajnem zboru.

Na zadnjem zboru pa so se precej hudovali, ker jim je davek previsoko odmerjen. Rekli so tudi, da jim ni po volji, da bi jim kdorkoli od finančnih organov meral vino. Nekateri so celo govorili, da gre vse naše gospodarstvo po zili, predvsem pa kmetijstvo, ki po njihovem dozdnevem računju iz dneva v dan hira. Toda njihova črnoglednost vendar ni tako črna, saj je to končno dokazala dolga in plodna diskusija. Glede previsokega davka so ugotovili, da leži krivda na občini, ki je nesorazmerno predpisovala akonizacije. Izvolili so komisijo, ki s stvarnimi podatki predlagala občini, naj to nesorazmerje popravi. Tudi dejstvo, da še nobeno kmetičko gospodarstvo po vojni ni šlo na bobca, jih je nekoliko pomirilo. Neki kmet je med diskusijo iznesel zelo kritične in vsega obsojajoče vreden primer, ki ga je pred kratkim doživel v novomeški bolnišnici. Tam so mu rekli, da bodo njegove noge bolno ženo bolj skrbno negovali, če bo takoj plačal oskrbovalnino za nekaj dni naprej. Mislim, da nekdo izmed bolniškega osebja namenoma seje med naše ljudi tako nezadovoljstvo.

Splošna kmetijska zadruga je spet začela delati. Obnovilo je še sedemdeset najnaprednejših gospodarstev, ki so končno se spoznali, da imajo v njej gospodarske koristi. Zapravili so že za posojilo, s katerim nameravajo kupiti motor, ki ga bodo izkoriščali za pogon vaskih mlatilnic in za žaganje drv. Zelo jih miha tudi traktor, toda za takšno posojilo nimajo dovolj jamstva.

»Krog sto gospodarstev še vedno z nezaupanjem gleda na novo obliko kmetičkega gospodarstva. Ustanovili so vse potrebne odseke, vendar pa je od teh najbolj aktivni odseki: Pravi bi bilo, če bi bila tako aktivna tudi sadarska in živinorejska. Končno bo morala skrb za dvig kmetijstva in prodrati v siebernega kmetovalca, ker sicer se bo res zgodilo, da bo kmetijstvo začelo hirati, a ne po krivdi ljudske oblasti, temveč kmetov samih. E. C.

Sentjemej

Dan republike smo kot vedno tudi letos obhajali zelo slovesno. Na predvečer je spregovoril sekretar obč. komiteja ZKS Ljudvik Simonič slavnostno besedo, ki je izvenela v poziv, naj bi tudi pri bližajših se volitvah pokazali svojo državljansko zavest, kakor smo je pokazali sedaj v nabito polni dvorani. Po govoru je bil izveden lep program. Tudi to pot smo videli Kastelevo igrokaz »Iz Irljanja svobodo«, ki je vse navzroč globoko ganil.

V četrtek 4. decembra je naša mladina postavila na oder Gogoljevo sženitev. Kar dobro so se odrezali.

Težka nesreča s traktorjem

Traktorist Jože Vlačič iz Koprivnika pri Kočevju in njegov spremljevalec Rajko Stakič sta v nedeljo 30. novembra ob 3. uri zvečer vozila hode na žago v Črnomlju. Iz neznanega razloga se je traktor na cesti prevrnil in v pokopani oba pod seboj. Rajko Stakič je v novomeški bolnišnici podlegel poškodbam, dočim se Vlačič bori a smrtjo. Stakič je imel zlomljeno vratno vreteno, Vlačič pa ima zlomljeni oboje nogi v gležnju in levo roko. Kako je prišlo do nesreče, bo ugotovila preiskava.

Kronika nesreč

- JESELNİK PRI ČRNOMLJU. S arpom se je utrela v levo roko posestnika hči Pavlina Žugelj.
DOLENJSKE TOPLICE. Doma je padel in si zlomil levo nogo delavca Jože Stare.
CESNJEV PRI TREBNJEM. Na krojni žagi si je razrazil pravi leve roke invalid Anton Oražem.
SELAZNO PRI DOBRNICU. Ko je stopila s peči na klop, je padla in si zlomila desno roko posestnika žena Frančiška Rifelj.
POTOV VRH. Med nakladanjem je drog zlomil desno nogo posestniku Jožetu Vovku.
GRADENC PRI ŽUZEMBERKU. Pri spravljaju drv je veja udarila po obrazu posestnikove hčer Terezije Črnogoj in jo poškodovala.
STARA VAS PRI SKOČJANU. Ko se je vračal ponoči iz Škocjana posestnikov sin Anton Lindič, ga je nekdo napadel in poškodoval po glavi.
SMARJETA. Kolarica Magdalena Krese se je vrnela iz vinograda. Padla je in si zlomila levo roko.
SMOLENJA VAS. Med pogajanjem slamo-remnice si je poškodoval desno nogo posestnik sin Janez Fink.
JELEŠE PRI OTOČCU. S koleca je padel in si zlomil levo roko zidarski vajenec Marjan Krašovec.
DOL JESENICE PRI MOKRONOGU. Na stružnici se je vrezal v levo roko kličavničarski pomočnik Vladimir Starič.

Veliki Gaber

Lepo smo proslavili zgodovinski dan 29. novembra. Mnogo organizacij so priredile akademijo s sodelovanjem KUD Matija Gabec že v petek zvečer. Pod vodstvom prosvetnih delavcev smo poslušali pevski zbor, deklamacije, pri katerih nam je posebno užitna mladinska Slavica, prav lepa pa je potekala tudi igra Katja. Maskiranje je bilo po zaslugi tov. J. Jarmoviča zelo dobro, v igri pa je bila tov. Jana res prava stara babica. Vsi igralci so izvrstno zaigrali in jim želimo: se tako naprej! Hvaležni smo tov. Bratini in ostalim učiteljem za uspešno prireditelstvo. Na proslavi je govoril tudi predsednik gospodarskega sveta na okraj. ljudskem odboru, tov. Lovro Grden o pomenu AVNOJ in o skrbi naše oblasti za gospodarski napredek ter kulturno življenje na deželi.

Na proslavi so tudi naši stari borci zapeli nekaj krasnih partizanskih pesmi. Dne 29. novembra je KUD privredilo igro »Kakšen gospod, tak sluga«, po igri pa je bila prosta zabava. Čisti dobiček, ki je znašal nekaj tisočakov, smo namenili za nakup novih kulis. J. J.

V nedeljo 30. novembra je bilo na Vel. Gabru zborovanje vseh krajevskih invalidov. Izmed 40 volilnih upravičencev invalidov so bile zborovanja udeležili 35 ljudi, ki so pozdravili v svoji sredi tov. majorja Mirka Fajdiga in tov. Lovra Grdena iz OLO Novo mesto. Obdelali so vrsto gospodarskopoličnih vprašanj, s tov. majorjem pa invalidske zadeve in stanovska vprašanja organizacije. Občutili so, da bodo v nedeljo na volitvah vsi med prvimi na volilnih.

Invalidska organizacija, tako so postavljali člani, nam predstavlja tudi važno politično organizacijo, saj združuje v svojih vrstah najnaprednejše borce in aktiviste iz let NOB, ki so nosili težke naše revolucije. Tako nastankov in pomenkov si želijo naši invalidi se!

Iz Malega Podljudna

V zadnji številki našega lista smo mnogo pisali o poteku zborov volilcev in omenili dva taka zborova v volilni enoti Mali Podljudna, kjer niso uspeli postaviti kandidate za občinski ljudski odbor, oziroma predlagati trije kandidati svoje kandidature niso hoteli sprejeti. Tako je ostala ta volilna enota brez svojega zastopnika in se je priključila k volilni enoti Šimihel pri Novem mestu, kjer kandidira šest ljudi. Eden od kandidatov je tov. Gašnik iz Borševca, ki bo v novem občinskem odboru v primeru, da bo izvoljen, zastopal tudi privlačno Malega Podljudna in okolških vasi.

Na pobudo OF je bil pretekli teden v Podljudno dobro obiskan sestanek frontovcev. Razveseljuje je omeniti, da so navzoči odkrito priznali svojo napako, ki so jo stoličili iz nevednosti in irme, kakor pa da bo namenoma in pod kakršnim koli vplivom hoteli nergati. Pripravljeno se bilo, kako postaviti kandidate, če bi bilo po zakonu o volitvah to mogoče. Če pa ni, pa bodo izvedli široko agitacijo po vsej svoji prejšnji volilni enoti, da se vsi volilci stanoostno odzovejo na dan volitev in oddajo svoje glasove kandidatu, ki je bil v imenih volilne enote. Dobro se zavedajo, da bodo tako trpeli, če bi cela tri leta ne imeli nobenega svojega zastopnika in občinskem ljudskem odboru. Prav tako jim je žal, da so upravičeno naši dnevniki in tedniki pisali o njihovi politični nezavednosti. Volitve 7. decembra bodo pokazale, da to ne drži. Ker po njihovi volitvi v Malega Podljudna, bodo volitve točno dokazale, ali se zavedajo Podljudničani svojih državljanških dolžnosti in pravice in če so zavesti frontovci ali ne.

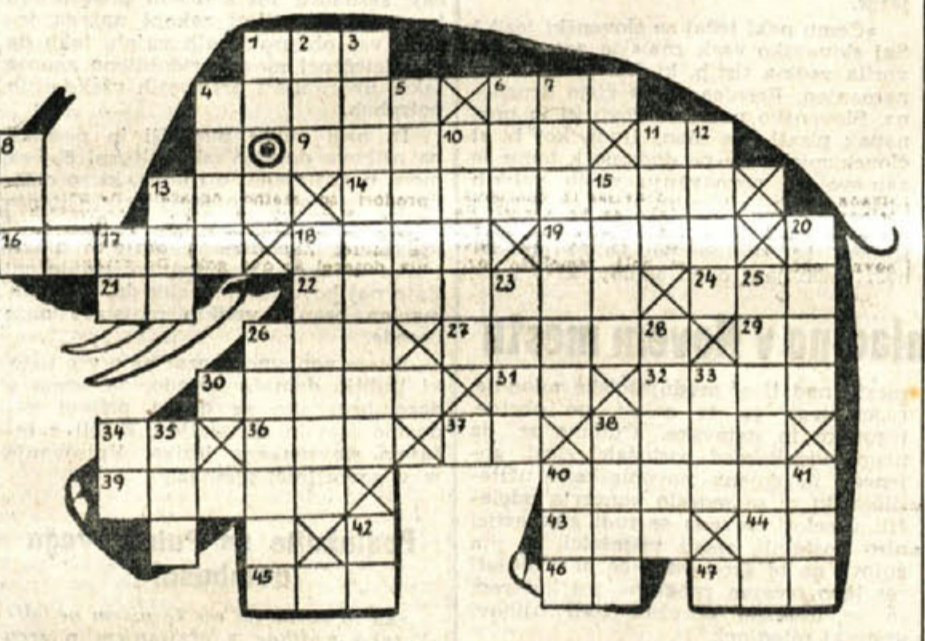
V splošnem je sestanek prav lepo potekal in načel razna vprašanja, zlasti z gospodarskega področja. V koliko pa je sestanek uspel, bodo pokazale prihodnje volitve. No, Podljudničani, dokazite, da ste možbese in da nečete zastoje za ostalimi volilci!

DOLENJSKI PIONIR

Pionirska nagradna križanka »SLON«

DRAGI PIONIRJI! Slon je velika žival, pa smo ga vendarle spravili na današnjo nagradno križanko. Rešite nam pošljite najkasneje do 12. decembra. Prva nagrada bo krasna knjiga iz živ-

bedi, 27. žensko ime, 29. del kolesa, 30. oblika glagola ovti, 31. številki 32. položaj, 34. predlog, 36. turški gospodar, 37. kraljica za ime in prilike slovenskega pisatelja, 38. leva plat, 39. oblika pomožnega glagola, 40. jugoslovanski državnik, 43. majhno pristanišče

ljenja živali, za drugo nagrado pa bomo poslali izrezbanco 100 dinarjev, da si bo lahko sam kupil mladinsko knjigo, ki je morda še nima. Torej — do 12. decembra! Priložite nam tudi izrezano križanko!

blizu Onafije, 44. številki, 45. daljše časovno obdobje, 46. egiptovski bog sonca, 47. vriska. Navpično: 1. ploskovina mera 2, velika množina žulek, 3. država v Afriki, 5. največja celina, 6. predlog, 7. luknjast (tukaj), 8. nahaja se v ustih, 10. mesto v Italiji, 11. del voza, 12. madžska zanka, 13. organ sluha, 15. moško ime, 17. ljudska tehnika, 18. ptič, 20. plemo, 23. prebivalec Irake, 25. pripetljaj 26. udeleženci pri poroki, 28. drevo, 33. žensko ime, 34. predlog, 35. pristaniška naprava, 38. pokrajina v Hrvaški, 40. rajanje, 41. številki, 42. pritrilnica.

Besede pomenijo: Vodotvorno: 1. vrsta papirja, 4. surovca, 5. Poletova podoba in povesti, 9. atoleča voda, 11. star izraz za pivo, 13. časomer, 14. pokrajina v Aziji, 16. nadležna živalica, 18. ptičje 19. žitarice, 21. kazalni zaimek, 22. razčlenitev, 24. vzvičena lirski pesem, 26. ne

Lozje Zupane:

Deklica s tremi lešniki

(Belokranjska pripovedka)

Na Lokvici pri Suhorju je živel ubog bajtar s tremi hčerkami. Bil je šivavec. Leto in dan je vbadal šivanko v hodno platno, žival brageše in roboče. Ko pa se je leto nagnilo h kraju, je povezal robače in brageše v vrečo, si jo oprtl in odšel k Trem faram v semenj. Ko so hčerke odrasle in postale godne za možitve, je šivavec nekoč, preden je odšel v semenj, dejal: »Ce bom vse prodal, kar sem med letom sešil, bom vsaki kupil, kar si požel.«

hodom skozi temno lozo, kar me počti po nosu leskova veja. Pograbim jo — na njej so viseli trije lešniki. In prinesel sem ti jih — evole!

Tako rekoč je pred začudeno hčerko položil tri drobne lešnike. Hčerka je zajakala in odšla po svetu. S seboj je vzela lešnike. V gradaški grašini se je ponudila v službo. Graščakinji se je mala deklica zasmisila pa je rekla:

»Majhna si, ampak gosti boš lahko pasla!« — In jo je obdržala v gradu.

Drugo jutro je deklica nagnala grajske goste na pašnik in še sama odšla za njimi. S seboj je vzela tri lešnike. Ker je bila lačna, jih je pričela drobiti, da bi pozobala sladka jedrca.

Ko pa je strla prvi lešnik, je našla v njem obleko, posuto z zvezdicami. Ko je strla drugi lešnik, je našla v njem svetle škorenjčke. Ko je strla tretji lešnik je iz lupine izluščila zlato krono.

Deklica se je oblekla v obleko, posuto z zvezdicami, si nataknila svetle škorenjčke, na glavo pa si je posadila zlato krono. Takšna se je pozno popoldne vrnila v grad.

Ko jo je zagledal mladi graščak, jo je zasnubil. Deklica je postala graščakinja, ki sebi je pozvala obe sestri in očeta. Vsi so potlej živeli v gradu, ki se je zaradi nje imenoval — Gosji grad.

Se dandanes je nad vhodnimi vrati gradaškega gradu vklesana v kamen — gos. Kdor ne verjame, lahko mimogrede ozmerja Gradačane z — gosaki...

Novomeški pionirji bodo šli z dedkom Mrzom v Ljubljano

»Kdaj pride pa letos dedek Mrz?« Tako nas sprašujejo pionirji in cici-bančki. Povprašali smo pri Društvu prijateljev mladine, kako je letos s to rečjo, če morda tovaršji v odboru kaj vedo ali pa imajo morda že kaj pošte od dedka. Hitro so nam povedali cel koš novic. Tu jih imate, dragi otroci in pionirji:

Ze kmalu po 21. decembru se je letos napovedal dedek Mrz! Če bo sneg, se bo pripeljal v Novo mesto po cesti s Kačje ride skozi Bršljin na Glavni trg, kjer bo veselo pocipljal s kraljujčki in zatrompetal, da bo veseljel v Ragovem logu ali pa pri otroškem vrtcu (o tem vam bomo še pisali) bo prirejen pravilnični gozd, v njem pa bo polno lepih igračk, živali in marsikaj, kar bo vredno pogledati. Pred Novim letom si bomo ogledali v novomeškem gledališču Sneguljčico, nekaj čisto posebnega pa bo letos — otroški vlak v Ljubljano! 14 vagonov samih pionirjev, z njimi pa dedek Mrz in pravilnični vagon, pa pravilničarji, Pavlihe in Kurenti, hej, to bo veselo! Kdo ne bi šel z nami! Dopolodne se bomo odpravili iz Novega mesta, opoldne si bomo v Ljubljani ogledali lutkovno gledališče in lepo mladinsko igro, popoldne pa z dobro voljo in smehom nazaj domov! To bo nekaj posebnega, le povejte še ostalim, naj bodo pridni doma in v šoli naj se lepo učijo, da bodo smeli zraven!

Kdo pa bo prispeval za vse to, kar bomo letos doživeli in videli? Ze vidim, da sprašujete tudi to! Društvu prijateljev mladine je prošilo vsa novomeška podjetja, naj ne prireajo svojih posebnih praznovalec. Temveč naj bodo proslave skupne, da se bomo na njih srečali in spoznali vsi otroci! Prav tako pa je društvo zaprosilo za pomoč in prispevke vse naše tovarne, ustanove, podjetja, sindikate in posameznike, da bodo po svojih močeh pomagale k čim lepšim prireditvam.

Sprejem v pionirsko organizacijo

Novomeški pionirji so letošnji 29. november lepo proslavili v svoje vrste so sprejeli nad 50 novih članov pionirske organizacije, proslavo pa so združili z akademijo, prirejeno v počastitev državnega praznika. Pevski zbor je zapel državno himno, nato pa je sledil pozdrav pionirjev in navzočih gostov.

Pionir Colarič je nato v kratkem pregledu podaril pomen državnega praznika, polna doorana pionirjev pa ga je z zanimanjem poslušala. Sledil je nastop pevskega zbora, zgodba ob ognju o trinajstletnem pionirju-partizanu, pevski trio, recitacije in nastop folklorne skupine. Videli smo, da lahko od naših pionirjev še marsikaj pričakujemo.

Končno je nastopil slavnostni frentek, ko je pionir povabil na oder fantiče in deklice, kjer so položili pionirsko obljubo in prejeli izkaznice. Ko so opravili obljubo, so jih pozdravile in jim čestitale tri pionirke odreda »Bogdana Osohnika«, predsednica mestnega odbora AFZ tov. Mimi Udovc in dva pionirja odreda 29. novembra. Vsi pionirji so nato zapeli svojo »Mi smo slovenski pionirji...«

Za zaključek proslave so vesele in zadovoljne pionirje počastile novomeške žene.

Ves spored je prenašala novomeška Razglašna postaja s svojimi zvočniki.

Učitelji so dali svoj obračun

Prosvetni delavci novomeškega okraja, vključeni v učiteljskem in profesorskem društvu, so imeli svoj redni občni zbor. Prvi so zborovali prireditelj, ki je Dolenjski list še pisal, 15. novembra pa so imeli v Domu ljudske prosvete svoj občni zbor člani učiteljskega društva, ki ima svoj sedež v Novem mestu. Skoraj 200 članov (od 260 vpisanih) se je vključilo skrajno slabemu vremenu udeležilo občnega zbora in izpričalo, kako se zaveda pomena dela v sindikalno-učiteljski organizaciji. Občni zbor sta postavila s svojim obiskom, in tako še bolj dvignila njegov pomen, narodni heroj, okrajni sekretar OK ZKS Jože Borštnar in predsednik Združenja učiteljev Slovenije Jože Zorn.

Iz poročila o delovanju učiteljskega novomeškega okraja v minulem šolskem letu (podal ga je predsednik Marjan Tratar) vidimo, da je vključenih v društvo 260 učiteljev, od tega dve tretjini ženski; društvo ima pet pododborov — v Novem mestu, Sentjemeju, Dol. Toplicah, v Žuzemberku in v Trebnjem — v katerih je 33 delovnih grup. Vsaka grupa je popolnoma samostojna prosvetno-pedagoška in kulturna enota svojega okoliša; imela so nad 500 sestankov, pa katerih je bilo nad 400 pedagoških razgovorov in študij ter enako število politično-gospodarskih obravnav. Vrhu tega so člani ravno na sestankih teh grup pripravili načrte za vse ostale kulturno-prosvetne dejavnosti v svojem okolišu. Sestanki grup so bili vsakih štirinajst dni, sestanki pododborov pa vsak drugi mesec. Predsednik je tudi poročal, kako uspešno je bilo sodelovanje učiteljskega društva pri ljudskoprosvetnem delu — nad 120 prireditelj iger, proslav, vaj, sestankov, sodelovanje pri 40 izobraževalnih tečajih, ali nad pol milijona ur! Številka lepa kaže, kako vneto je naše učiteljsko opravljalo svoje poslanstvo med ljudstvom. Uspešno je bilo tudi delo v politični, preobrazbi vseh, čeprav občinski prosvetnih listov in sestankih množičnih organizacij, ni bil zmerom in povsod zadovoljiv. Predsednik je nakazal še vrsto novih nalog in se toplo zahvalil učiteljskemu za njegovo doseganje dela, nakar je sledilo razpravljanje o poročilu. Zbor, ki ga je vodil delovni predsednik Adolf Gram iz Trebnja, je potrdil poročilo dosedanjega predsednika, obenem pa dal še precej novih predlogov za zboljšanje kulturno-prosvetnega dela v šoli in izven nje.

V razpravo je posegel tudi tovarš Borštnar; povabil je prosvetni kader, obljubil pa tudi vso pomoč OK ZKS. Predsednik Zdrženja učiteljev Slovenije Jože Zorn je zlasti poudaril, da je največji uspeh tako odbora kot celotnega kolektiva v tem, da se je vse delo osredotočilo na delovne grupe in pododboje. Tako se je pokazal prvi pomen

demokratizacije in se lahko dosegli tako pomembni uspehi. Občni zbor je sprejel razne sklepe, tako razdelitev dosedanjega trebnjskega pododborja v temniški in matriški sektor, vomeškega pa v vzhodni in zahodni sektor. Nadalje bodo prosvetni delavci nudili vso podporo tudi delavcem in ostalim članom sind. podružnic, kjer je sodelovanje prosvetnega delavca nujno potrebno pri prevzgoji pomoč »Partizanu in ljudske prosveti, pionirjem, laboratorijem, študij, materijal, VI kongresa ZKJ, ustanovitve Društva prijateljev mladine na vseh sedežih sedanju, pod odhovor itd — to se bili sklepi, ki jih je učiteljskega zbor odobravanjem sprejelo za svoj program. Ustanovljen je bil tudi okrajni pevski zbor vseh prosvetnih delavcev, ki je po bledem zboru in mel svojo prvo vajo. Vodil ga prof. Roparova.

Po volitvah novega okrajnega odbora Partijskega društva sta bili odposlani dva podzdravni resoluciji: prva CK ZK Slovenije, druga pa IV kongresu AFZ, ki je liste dni zasedal v Ljubljani.

Novemu odboru in vsemu učiteljskemu novomeškega okraja želimo obilo uspehov pri vzgoji naših otrok in prevzgoji Dolenjske!

Zapustila nas je Zgončeva mama iz Šentruperta

25. novembra je v novomeški bolnišnici umrla zaradi mrtvovala Zgončeva mama iz Šentruperta, stara 62 let. Rodila je sedem otrok, izmed katerih so bili štiri zavedni partizani, ki so se borili proti okupatorjem od začetka naše osvobodilne borbe. Sama je ves čas podpirala partizansko vojsko, z ljubeznijo je premagovala mnoge materinske in gospodarske težave. Vsem je bila dobra mati, saj so vsi Šentrupertčani in mnogi partizani poznali pod imenom »Zgončeva mama« in jo tako tudi klicali. Po osvoboditvi je povsod pomagala naprednemu življenju in bila vseskozi priljubljena in spoštovana. To je pokazala tudi velika udeležba ljudstva na njenem pogrebu. Vsi jo bomo ohranili v najboljšem spominu. A. Z.

OBVESTILA

OBJAVA Okrajni ljudski odbor Novo mesto razpisuje sporazumno s nekaterimi občinskimi ljudskimi odbori mesto tajnikov za občino Brusnice. Gotna vas in še nekatere druge. Interesenti naj se zglasijo pisмено ali osebno na tajništvo OLO Novo mesto.

Okrajni ljudski odbor Novo mesto

ZAHVALA Vsem, ki ste na tako lepem številu sprejeli na zadnji pti našega ljubljenskega sina in brata Darka Dimčica, ki se je sprtno ponestril, se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala zdravniku iz Litiče za prvo pomoč, duhovščini Sentovrenca in Čateja za silski šteti za obino udeležbo, vsem darovalcem evreja in vanečev fantom za ganljiva žalo-stinka, dobrim asocdom, Ivanki Gore in sestri Jožici Kavovi za požrtvovalno pomoč in tolažbo — Zalužbo; oče, mati in sestra Danj Dimčević, Vel Loka.

KINO KINO NOVO MESTO PREDVAJA: Od 5. do 8. decembra; angleški film »Bell hodnik«.

Od 9. do 11. decembra; ameriški film »Cheyenne«.

Od 12. do 15. decembra; ameriški barvni film »Plamen in puščica«.

KINO DOLENJSKE TOPLICE PREDVAJA: 6. in 7. decembra; ameriški film »Zaplešiva«.

Oglasi V torek, 18. novembra ob 18. uri je bila iz gubljena denarnica z vredno vsoto denarja in osebnimi dokumenti na postaji Matulj ali v vlaku za Novo mesto. Najdijtelje prosim, da denarnico vrne na naslov v osebni izkaznici ali na pošle svojo nalovo. Najraje nagrado — Sencica Anton, Dol. Sulec 2.

Zamenjam družinsko stanovanje v Celju za eno v Novem mestu. Naslov v upravi lista.

